ra ſūt: aut omiſſa: aut certe ſcriptorū vitio de=
prauata: manifeſtiora nr̄a interp̄tatiōe fierēt
⁊ hebreū ꝯmonē ex ꝑte didicim⁹: ⁊ in latino
pene ab ipis cunabulis int̄ grāmaticos ⁊ rhe
tores ⁊ philoſophos detriti ſum⁹. Qđ ſi apđ
grecos poſt ſeptuaginta editiones: iā chriſti
euāgelio choruſcāte iudeus aquila ⁊ ſymma
chus ac theodotion iudaizātes heretici ſunt
recepti qui multa myſteria ſaluatoris ſubdo/
la interp̄tatiōe celarūt ⁊ tn̄ in hexaplis habē
tur apud eccleſias ⁊ explanant̄ ab eccleſiaſti=
cis viris: quāto magis ego chriſtian⁹ ⁊ de pa
rentib⁹ chriſtianis nat⁹ ⁊ vexillum crucis in
mea fronte portās: cui⁹ ſtudiū fuit omiſſa re=
petere: deprauata corrigere: ⁊ ſacramēta ec=
cleſie puro ⁊ fideli apire ꝯmone: vel a faſtidi=
oſis vel a malignis lectoribus non debeo re/
probari. Habeāt q̄ volunt veteres libros vel
in mēbranis purpureis auro argētoq̄ deſcri
ptos: vel vntialibus (vt vulgo aiūt) lr̄is one
ra magis exarata q̄ȝ codices: dūmodo mihi
meiſq̄ ꝑmittant paupes hr̄e ſcedulas: ⁊ non
tam pulcros codices q̄ȝ emendatos. Vtraq̄
aūt editio ⁊ ſeptuaginta iuxta grecos ⁊ mea
iuxta hebreos in latinū meo labore tranſlata
ē. Eligat vnuſquiſq̄ qđ vult: ⁊ ſtudioſuȝ me
magis q̄ȝ maliuolum ꝓbet.

Item alius prologus in
Job: ſcđm hebraicum.

Si aut fiſcellā iunco texerem
aut palmarū folia cōplicareȝ
vt in ſudore vult⁹ mei come=
derē panē: ⁊ vētris opus ſol=
licita mēte ꝑtractarē: nullus
morderet: nemo rep̄hēderet.
Nūc aūt q̄r iuxta ſententiam ſaluatoris volo
opari cibum q̄ nō perit: ⁊ antiquā diuinoruȝ
voluminū viā ſentibus virgultiſq̄ purgare
error mihi geminus infigit̄: corrector vitiorū
falſari⁹ vocor: ⁊ errores nō auferre: ſed ſerere.
Tanta ē eñ vetuſtatis ꝯſuetudo vt etiā ꝯfeſ
ſa pleriſq̄ vitia placeant: dū magis pulcros
hr̄e volūt codices q̄ȝ emēdatos. Quapropt̄
o fr̄s dilectiſſimi vnicū nobilitatis ⁊ humili
tatis exemplar. ꝓ flabello calathis ſportelliſ=
q̄ munuſculis monachorum ſpiritalia hec et
māſura dona ſuſcipite: ⁊ btm̄ iob qui adhuc
apud latinos iacebat in ſtercore: ⁊ vermibus
ſcatebat errorū: integrū imaculatūq̄ gaude=
te. Quō eñ poſt ꝓbationē atq̄ victoriā du=
plicia ſunt ei vniuerſa reddita: ita ego in lin=
gua nr̄a vt audacter loquar: feci eū habere q̄
amiſerat. Igit̄ ⁊ vos ⁊ vnūquēq̄ lectorē ſo/
lita p̄fatione cōmoneo: ⁊ in p̄ncipijs librorūȝ
eadē ſemp annectēs rogo: vt vbicūq̄ ſemꝑ
p̄cedētes virgulas videritis: ſciatis ea q̄ ſub=
iecta ſunt in hebraicis voluminib⁹ nō haberi
Porro vbi ſtelle imago p̄fulſerit: ex hebreo i
ꝯmone nr̄o addita ſunt. Necnō ⁊ illa q̄ habe/
ri videbant̄ ⁊ ita corrupta erāt vt ſenſuȝ legē
tibus tollerēt orantib⁹ vobis magno labore
correxi: magis vtile quid ex odio meo eccle/
ſijs chriſti venturum ratus: q̄ȝ ex aliorum ne=
gocio.

Incipit argumentū in librū Job.

In terra quidem habitaſſe Job
vſitidi in finib⁹ idumee ⁊ arabie
⁊ erat ei ante nomē iobab Et ac
cepit vxorē arabiſſam. ⁊ genuit
filiū quem vocauit ennon. Erat
aūt ipe fili⁹ quidē zareth đ eſau
filijs filius: de m̄re xo boſra: ita vt ſit q̄nt⁹ ab
abraā. Et hi ſūt reges q̄ regnauerūt in edom
in qua ⁊ ipe regnauit: ſꝫ p̄mus in ea regnauit
balach fili⁹ beor ⁊ nomē eiuſdē ciuitat̄ nacha
ba. Poſt hūc aūt balach Poſt eum iobab q̄
vocat̄ iob. Poſt iob aūt cuſrā: q̄ erat dux ex
themanorū regione. Et p⁹ illū regnauit adar
fili⁹ beath: q̄ excidit madian in cāpo moab: et
nomē ciuitatis ei⁹ chetheauith.

Explicit argumentum Inci=
pit liber Job. Capl'm I

Vir erat in
terra hus noie iob. Et
erat vir ille ſimplex ⁊ re
ctus ac timēs deū ⁊ re=
cedens a malo. Natiq̄
ſunt ei ſepteȝ filij: ⁊ tres
filie. Et fuit poſſeſſio ei⁹
ſeptē milia ouiū: ⁊ tria milia cameloꝝ. q̄ngē=
ta quoq̄ iuga boum. ⁊ q̄ngente aſine: ac fami
lia mlt̄a nimis. Eratq̄ vir ille magn⁹ int̄ om=
nes orientales. Et ibant filij ei⁹: ⁊ faciebāt cō/
uiuia ꝑ domos: vnuſquiſq̄ in die ſuo Et mit
tentes vocabāt tres ſorores ſuas vt comede/
rent ⁊ biberēt cū eis. Cūq̄ in orbē tranſiſſent
dies cōuiuij: mittebat ad eos iob: ⁊ ſanctifica
bat illos: cōſurgēſq̄ diluculo offerebat holo=
cauſta ꝑ ſingulos. Dicebat eñ. Ne forte pec
cauerint filij mei: ⁊ bn̄dixerint deo in cordib⁹
ſuis. Sic faciebat iob cūctis dieb⁹. Quadam
aūt die cū veniſſent filij dei vt aſſiſterēt coram
dn̄o: affuit inter eos etiam ſathan. Cui dixit
dn̄s. Unde venis? Qui reſpondens: ait. Cir
cūiui terram: ⁊ perambulaui eā. Dixitq̄ do=
minus ad eum Nunquid conſideraſti ſeruuȝ
meum iob q̄ꝫ non ſit ei ſimilis in terra: homo
ſimplex et rectus ac timēs deum ⁊ recedēs a
malo. Cui reſpondens ſathan: ait. Nunquid
fruſtra iob timet deum? Nōne tu vallaſti euȝ
ac domum eius: vniuerſamq̄ ſubſtantiā ei⁹

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

per circũitũ. Operibꝰ manuũ eius benedixi-
ſti ⁊ poſſeſſio eius creuit in terra. Sed exten-
de paululũ manuz tuam: ⁊ tange cuncta que
poſſidet niſi in faciem benedixerit tibi. Dixit
ergo dominꝰ ad ſathan. Ecce vniuerſa q̃ ha-
bet in manu tua ſunt: tñ in eum ne extendas
manum tuã. Egreſſuſq; eſt ſathan a facie do-
mini. Cum autem quadam die filij ⁊ filie eius
comederent ⁊ biberent vinũ in domo fratris
ſui ꝑmogeniti: nũcius venit ad iob q̃ diceret.
Boues arabant ⁊ aſine paſcebanť iuxta eos
⁊ irruerunt ſabei: tuleruntq; oĩa ⁊ pueros
percuſſerũt gladio: ⁊ euaſi ego ſolus vt nun-
ciarem tibi. Cumq; adhuc ille loqueretur ve-
nit alter: et dixit. Ignis dei cecidit e celo: et ta-
ctas oues: pueroſq; conſumpſit: ⁊ effugi ego
ſolus vt nũciarem tibi. Sed ⁊ adhuc illo lo-
quente: venit alius ⁊ dixit. Chaldei fecerunt
tres turmas ⁊ inuaſerunt camelos ⁊ tulerunt
eos: necnõ ⁊ pueros percuſſerunt gladio: et
ego fugi ſolus vt nunciarem tibi. Adhuc lo-
quebatur ille: ⁊ ecce alius intrauit ⁊ dixit. Fi-
lijs tuis ⁊ filiabus veſcentibus ⁊ bibentibus
vinum in domo fratris ſui ꝑmogeniti: repen-
te ventus vehemens irruit a regione deſerti
⁊ cõcuſſit quatuor angulos domus: que cor-
ruens oppreſſit liberos tuos: ⁊ mortui ſunt.
⁊ effugi ego ſolus vt nũciarem tibi. Tũc ſur-
rexit iob: ⁊ ſcidit veſtimenta ſua: ⁊ tonſo ca-
pite corruens in terrã: adorauit ⁊ dixit. Nu-
dus egreſſus ſum de vtero matris mee: ⁊ nu-
dus reuertar illuc. Dominꝰ dedit dominꝰ ab-
ſtulit: ſicut domino placuit: ita factum eſt: ſit
nomen dñi benedictum. In omnibus his nõ
peccauit iob labijs ſuis: neq; ſtultum q̃d con-
tra deũ locutus eſt. II
Factum eſt aũt cum quadã die veniſ-
ſent filij dei: ⁊ ſtarent coram domino
veniſſet quoq; ſathan inter eos: ⁊ ſta-
ret in cõſpectu eius: vt diceret dñs ad ſathã.
Unde venis? Qui reſpondens: ait. Circũiui
terram ⁊ perambulaui eam. Et dixit dominꝰ
ad ſathan. Nũquid conſideraſti ſeruum me-
um iob ꝙ nõ ſit ei ſimilis in terra: vir ſimplex
⁊ rectus ac timẽs deũ ⁊ recedẽs a malo: ⁊ ad-
huc retinens innocentiã? Tu autẽ cõmouiſti
me aduerſus eũ: vt affligerem eũ fruſtra. Cui
reſpondens ſathan. ait. Pellem pro pelle: et
cuncta que habet homo dabit pro anima ſua.
Alioquin mitte manũ tuam: ⁊ tange os eius
⁊ carnem: ⁊ tunc videbis ꝙ in faciem benedi-
cat tibi. Dixit ergo dñs ad ſathan. Ecce i ma-
nu tua eſt: verũtamẽ animã illiꝰ ſerua. Egreſ-
ſus igitur ſathan a facie dñi: percuſſit iob vl-
cere peſſimo: a planta pedis vſq; ad verticez
eius. Qui teſta ſaniem radebat: ſedẽs in ſter-
quilinio. Dixit autẽ illi vxor ſua. Adhuc tu
ꝑmanes in ſimplicitate tua? Benedic deo et
morere. Qui ait ad illam. Quaſi vna de ſtul-
tis mulieribus locuta es. Si bona ſuſcepimꝰ
de manu dñi: mala aũt q̃re nõ ſuſtineamus?
In oĩbus his nõ peccauit iob labijs ſuis.
Igitur audiẽtes tres amici iob oẽ malum
qđ accidiſſet ei: venerunt ſinguli de loco ſuo
eliphaz themanites: ⁊ baldath ſuites: et ſo-
phar naamathites. Condixerant enim vt pa-
riter venientes viſitarent eum ⁊ conſolaren-
tur. Cumq; eleuaſſent ꝓcul oculos ſuos. non
cognouerunt eum. Et exclamantes plorauer-
runt ſciſſiſq; veſtibus ſparſerunt puluerẽ ſu-
per caput ſuum in celum. Et ſederunt cum eo
in terra ſeptem diebus et ſeptem noctibus et
nemo loquebať ei ꝟbum. Uidebant eñ do-
lorẽ eſſe vehementem. III
Poſt hec aperuit iob os ſuum: ⁊ male-
dixit diei ſuo: ⁊ locutus eſt. Pereat
dies in qua natus ſum: ⁊ nox in q̃ di-
ctum eſt: cõceptus eſt homo. Dies illa verta-
tur in tenebras. Nõ requirat eum deus deſu-
per: ⁊ nõ illuſtreť lumine. Obſcurent eum te-
nebre: ⁊ vmbra mortis. Occupet eum caligo
⁊ inuoluať amaritudine. Noctem illam tene-
broſus turbo poſſideat. Nõ computeť in die-
bus anni: nec numereť in menſibus. Sit nox
illa ſolitaria: nec laude digna. Maledicãt ei
qui maledicunt diei: qui parati ſunt ſuſcitare
leuiathan. Obtenebrentur ſtelle caligine eiꝰ.
Expectet lucem ⁊ non videat: nec ortum ſur-
gentis aurore. Quia nõ ꝯcluſit oſtia ventris
qui portauit me: nec abſtulit mala ab oculis
meis. Quare nõ in vulua mortuꝰ ſum: egreſ-
ſus ex vtero non ſtatim perij? Quare exceptꝰ
genibus: cur lactatus vberibus? Nunc enim
dormiens ſilerem ⁊ ſomno meo requieſcerem
cum regibus ⁊ conſulibus terre qui edificant
ſibi ſolitudines: aut cum principibus q̃ poſſi-
dent aurum: ⁊ replent domos ſuas argento.
Aut ſicut abortiuũ abſconditũ nõ ſubſiſterẽ
vel qui cõcepti nõ viderunt lucem. Ibi impij
ceſſauerunt a tumultu: ⁊ ibi requieuerunt feſ-
ſi robore: ⁊ quondam vincti pariter ſine mo-
leſtia. Non audierũt vocem exactoris. Par-
uus ⁊ magnus ibi ſunt: ⁊ ſeruus liber a dño
ſuo. Quare miſero data ẽ lux: ⁊ vita his q̃ in
amaritudine anime ſunt? Qui expectãt mor-
tem ⁊ non venit: quaſi effodientes theſauruz
gaudentq; vehemẽter cum inuenerint ſepul-
crũ. Uiro cuiꝰ abſcõdita eſt via ⁊ circũdedit
eũ deꝰ tenebris. Anteq̃ comedã ſuſpiro: ⁊ q̃-
ſi inundantes aque: ſic rugitꝰ meus: q; timor
quẽ timebã euenit mihi: ⁊ qđ verebar accidit.
Nõne diſſimulaui? Nõne ſilui? Nonne quie-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ui:? Et venit ſup me indignatio. IIII
[R]Eſpondēs aūt eliphaz themanites:
dixit. Si ceperimꝰ loqui tibi: forſitā
moleſte accipies. Sꝫ ꝯceptū ſmonē
tenere q̄s poterit? Ecce docuiſti multos ⁊ ma-
nus laſſas roboraſti. Vacillantes cōfirmaue
rūt ſmones tui: ⁊ genua tremētia cōfortaſti.
Nunc aūt venit ſup te plaga: ⁊ defeciſti teti-
git te ⁊ cōturbatus es. Ubi timor tuus forti-
tudo tua: ⁊ patiētia tua: ⁊ pfectio viaꝝ tuaꝝ.
Recordare obſecro te: quis vnq̄ꝫ innocēs pe
rijt aut qn̄ recti deleti ſunt? Quinpotius vidi
eos qui opant̄ iniquitatem ⁊ ſeminant dolo-
res ⁊ metunt eos: flante deo periſſe: et ſpiri-
tu ire eius eſſe conſumptos. Rugitus leonis
⁊ vox leene: ⁊ dētes catulorum leonū contriti
ſunt. Tigris perijt eo q̄ nō haberet predam:
⁊ catuli leonis diſſipati ſūt. Porro ad me di-
ctum eſt verbū abſcōditū: ⁊ quaſi furtiue ſu-
ſcepit auris mea venas ſuſurrij eiꝰ. In horro
re viſionis nocturne qn̄ ſolet ſopor occupare
homines: pauor tenuit me ⁊ tremor: ⁊ omnia
oſſa mea pterrita ſunt. Et cum ſpūs me p̄ſen-
te tranſiret: inhoruerūt pili carnis mee. Ste-
tit quidā cuiꝰ nō agnoſcebam vultum: imago
corā oculis meis: ⁊ vocē quaſi aure lenis au-
diui. Nunquid homo dei compatione iuſti-
ficabitur: aut factore ſuo purior erit vir? Ec-
ce qui ſeruiūt ei nō ſunt ſtabiles: ⁊ in angelis
ſuis reperit prauitatē. Quātomagis hi qui
habitant domos luteas qui terrenum habēt
fundamētum cōſument̄ velut a tinea: de ma-
ne vſq̄ꝫ ad veſpam ſuccident̄: ⁊ quia nullꝰ in-
telligit: in eternū pibunt. Qui aūt reliqui fue
rint auferentur ex eis: morient̄ ⁊ non in ſapi-
entia. V
[V]Oca ergo ſi eſt qui tibi reſpondeat et
ad aliquē ſanctorū cōuertere. Viruꝫ
ſtultū interficit iracundia: ⁊ puulum
occidit inuidia. Ego vidi ſtultū firma radice
⁊ maledixi pulcritudini eiꝰ ſtatim. Longe fi-
ent filie eiꝰ a ſalute: ⁊ conterent̄ in porta: ⁊ nō
erit qui eruat. Cuiꝰ meſſem famelicꝰ comedet
⁊ ipm̄ rapiet armatꝰ: et bibent ſitientes diui-
tias eiꝰ. Nihil in terra ſine cauſa fit: ⁊ de hu-
mo nō egredit̄ dolor. Hō naſcit̄ ad laborem
⁊ auis ad volatū. Quāobrem ego depcabor
dn̄m: ⁊ ad deū ponā eloquiū meū. Qui facit
magna ⁊ inſcrutabilia: ⁊ mirabilia abſq̄ꝫ nu-
mero. Qui dat pluuiam ſup faciē terre: ⁊ irri
gat aquis vniuerſa. Qui ponit humiles i ſub
lime: ⁊ merētes erigit ſoſpitate. Qui diſſipat
cogitationes malignoꝝ: ne poſſint iplere ma
nus eorū qd ceperāt. Qui apprehēdit ſapien-
tes in aſtutia eorū: ⁊ conſiliū prauorum diſſi-
pat. Per diem incurrent tenebras ⁊ quaſi in
nocte ſic palpabūt in meridie. Porro ſaluum
facit egenū a gladio oris eorū: ⁊ de manu vi-
olenti pauperem. Et erit egeno ſpes: iniquitas
aūt cōtrahet os ſuum. Beatus hō qui corri-
pit̄ a dn̄o. Increpationem ergo dn̄i ne reprobes
quia ipe vulnerat ⁊ medet̄: pcutit ⁊ manꝰ eiꝰ
ſanabunt. In ſex tribulationibꝰ liberabit te:
⁊ in ſeptima nō tanget te malū. In fame eru-
et te de morte: ⁊ in bello de manu gladij. A fla-
gello lingue abſconderis ⁊ non timebis cala-
mitatem cū venerit. In vaſtitate ⁊ fame ride
bis ⁊ beſtias terre nō formidabis. Sed cū la-
pidibus regionū pactū tuū: ⁊ beſtie terre pa-
cifice erūt tibi. Et ſcies q̄ pacē habeat taber-
naculū tuū: ⁊ viſitans ſpeciē tuā nō peccabis
Et ſcies qm̄ multiplex erit ſemen tuū: ⁊ pge-
nies tua quaſi herba terre. Ingredieris i abū-
dantia ſepulcrū: ſicut infert̄ aceruus tritici in
tempe ſuo. Ecce hoc vt inueſtigauimꝰ ita eſt
qd auditū mēte ptracta VI
[R]Eſpondens aūt iob dixit. Utinā ap-
penderent̄ peccata mea quibus iram
merui: ⁊ calamitas quā patior in ſta-
tera: quaſi arena maris hec grauior appare-
ret. Unde ⁊ verba mea dolore ſunt plena: q̄r
ſagitte dn̄i in me ſunt: quarū indignatio ebi-
bit ſpm̄ meū: ⁊ terrores dn̄i militāt contra me
Nūquid rugiet onager cū habuerit herbam
aut mugiet bos cū an̄ p̄ſepe plenum ſteterit?
Aut poterit comedi inſulſuꝫ: qd nō eſt ſale cō
ditū? Aut pōt aliq̄s guſtare: qd guſtatum af-
fert mortē? Aīe enī eſurienti, etiā amara dulcia
eē vident̄. Que pus nolebat tāgere aīa mea:
nūc p̄ anguſtia cibi mei ſunt. Quis det vt ve
niat petitio mea: et qd expecto tribuat mihi
deꝰ: ⁊ q̄ cepit ipe me ꝯterat? Soluat manū ſu
am: ⁊ ſuccidat me: ⁊ hec mihi ſit cōſolatio vt
affligens me dolore nō parcat: nec ꝯtradicaꝫ
ſmōibꝰ ſancti. Que ē enī fortitudo mea vt ſu
ſtineā: aut q̄s finis meꝰ vt patiēter agā? Nec
fortitudo lapidū fortitudo mea nec caro mea
enea ē. Ecce nō ē auxiliū mihi in me: ⁊ neceſ-
ſarij q̄ꝫ mei receſſerūt a me. Qui tollit ab ami-
co ſuo miſericordiā: timorē dn̄i derelinq̄t. Fra-
tres mei pterierūt me: ſicut torrēs qui raptim
tranſit in cōuallibꝰ. Qui timēt pruinā: irruet
ſup eos nix. Tempore q̄ fuerint diſſipati peri
būt: ⁊ vt incaluerint ſoluent̄ de loco ſuo. In-
uolute ſunt ſemite greſſuū eorū: ambulabunt
in uacuum: ⁊ pibūt. Cōſiderate ſemitas the-
man: itinera ſabba: ⁊ expectate pauliſper. Cō
fuſi ſunt: q̄r ſperaui. Venerūt quoq̄ꝫ vſq̄ꝫ ad
me: ⁊ pudore cooperti ſunt. Nunc veniſtis:
et modo videntes plagam meam timetis?
Nunquid dixi: afferte mihi et de ſubſtantia
veſtra: donate mihi vel liberate me de manu

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hoſtis: ⁊ de manu robuſtoꝝ eruite me? Do-
cete me: ⁊ ego tacebo: ⁊ ſi quid forte ignoraui
inſtruite me. Quare detraxiſtis ſermonibus
veritatis cum e vobis nullus ſit qui poſſit ar
guere me? Ad increpandū tm̄ eloquia cōcin-
natis: ⁊ in ventū verba ꝓfertis. Sup pupil-
lum irruitis: ⁊ ſubuertere nitimini amicū ve-
ſtrū. Verūtamē quod cepiſtis explete. Pre-
bete aurem: ⁊ videte an mentiar. Reſponde-
te obſecro abſq̧ contentione: ⁊ loquentes id
qđ iuſtum eſt iudicate. Et nō inuenietis in lin-
gua mea iniquitatē: nec in faucib⁹ meis ſtul-
tia pſonabit. VII

MIlitia eſt vita hoīs ſup terrā: ⁊ ſic̄ di
es mercennarij dies eius. Sicut cer-
uus deſiderat vmbrā: ⁊ ſicut mercen
narius pſtolat̄ finē opis ſui: ſic ⁊ ego habui
mēſes vacuos: ⁊ noctes laborioſas enumera
ui mihi Si dormiero dicā qn̄ conſurgam: ⁊
rurſum expectabo veſpam: ⁊ replebor dolo-
ribus vſq̧ ad tenebras. Induta eſt caro mea
putredine ⁊ ſordib⁹ pulueris: cutis mea aru-
it ⁊ cōtracta eſt. Dies mei veloci⁹ tranſierūt
q̄ȝ a texente tela ſuccidit̄: ⁊ ꝯſumpti ſunt abſ-
q̧ vlla ſpe. Memēto q: ventus eſt vita mea
⁊ nō reuertet̄ oculus meus vt videat bona:
nec aſpiciet me viſus hominis. Oculi tui in
me: ⁊ nō ſubſiſtam. Sicut conſumit̄ nubes ⁊
ptranſit: ſic qui deſcendit ad inferos nō aſcen
det: nec reuertet̄ vltra in domū ſuā: neq̧ co-
gnoſcet eum amplius loc⁹ eius. Quapropter
⁊ ego non parcā ori meo: loquar in tribulati-
one ſpiritus mei: confabulabor cum amaritu
dine anime mee. Nunquid mare ego ſum aut
cetus? quia circūdediſti me carcere? Si dixe-
ro cōſolabit̄ me lectulus me⁹: ⁊ releuabor lo-
quens mecum in ſtratu meo: terrebis me per
ſomnia: ⁊ per viſiones horrore me concuties
Quāobrem elegit ſuſpendium anima mea: et
mortem oſſa mea. Deſperaui. Nequaq̄ȝ vltra
iam viuam. Parce mihi: nihil enī ſunt dies
mei. Quid eſt homo quia magnificas eū aut
quid apponis erga eum cor tuum? Viſitas eū
diluculo ⁊ ſubito probas illum. Vſq̧quo nō
parcis mihi nec dimittis me vt glutiam ſali-
uam meam? Peccaui. Quid faciam tibi o cu
ſtos hominū? Quare me poſuiſti contrariū
tibi ⁊ factus ſū mihimetipſi grauis. Cur nō
tollis peccatū meū: ⁊ quare nō aufers iniqui-
tatem meā? Ecce nunc in puluere dormiā: et
ſi mane me quesieris nō ſubſiſtam. VIII

REſpondens aūt baldath ſuites dixit
Vſq̧quo loqueris talia: ⁊ ſpūs mul-
tiplex ſmonis oris tui? Nūquid de⁹
ſupplantat iudicium aut omīpotens ſubuer-
tit quod iuſtum eſt? Etiam ſi filij tui peccaue
runt ei: ⁊ dimiſit eos in manu iniquitatis ſue
tu tn̄ ſi diluculo cōſurrexeris ad deū: ⁊ omni
potentem fueris depcatus ⁊ mūdus ⁊ erect⁹
inceſſeris: ſtatim euigilabit ad te: ⁊ pacatum
reddet habitaculum iuſticie tue in tantū vt ſi
priora tua fuerint pua: ⁊ nouiſſima tua multi
plicent̄ nimis. Interroga eñ generationem
priſtinam: ⁊ diligenter inueſtiga patrum me-
moriam heſterne quippe ſumus ⁊ ignoramus
qm̄ ſicut vmbra dies noſtri ſunt ſup terrā ipſi
docebūt te. Loquent̄ tibi ⁊ de corde ſuo pro-
ferent eloquia. Nūquid virere pōt ſcirp⁹ abſ
q̧ humore: aut creſcere charectū ſine aqua?
Cū adhuc ſit in flore nec carpat̄ mān anͣ oēs
herbas areſcit: ſic vie oīm q̄ obliuiſcunt̄ deū
⁊ ſpes hypocrite pibit. Nō ei placebit vecor
dia ſua: ⁊ ſicut tela araneaꝝ fiducia ei⁹. Inni
tetur ſup domū ſuā: ⁊ nō ſtabit: fulciet eam: ⁊
nō cōſurget. Humectus videt̄ anteq̄ȝ veniat
ſol: ⁊ in ortu ſuo germen ei⁹ egrediet̄. Sup
aceruū petrarū radices ei⁹ denſabunt̄: ⁊ int̄
lapides cōmorabit̄. Si abſorbuerit eū de lo-
co ſuo: negabit eū: ⁊ dicet. Nō noui te. Hec ē
eñ leticia vie ei⁹: vt rurſum de terra alij ger-
minent̄. Deus nō proijciet ſimplicē: nec por
riget manū malignis: donec impleat̄ riſu os
tuū: ⁊ labia tua iubilo. Qui oderunt te indu-
entur confuſione: ⁊ tabernaculū impioꝝ non
ſubſiſtet. IX

ETrñdens iob ait. Vere ſcio q̄ ita ſit
⁊ q̄ nō iuſtificet̄ homo cōpoſit⁹ deo.
Si voluerit contēdere cū eo: nō pote
rit rñdere ei vnū ꝓ mille. Sapiēs corde eſt: ⁊
fortis robore. Quis reſiſtet ei: ⁊ pacē habuit
Qui trāſtulit mōtes: ⁊ neſcierūt hi q̄s ſubū-
tit in furore ſuo? Qui cōmouet terrā de loco
ſuo: ⁊ colūne eius cōcutiūtur. Qui p̄cipit ſo-
li ⁊ nō oritur: ⁊ ſtellas clauſit quaſi ſub ſigna-
culo? Qui extendit celos ſolus ⁊ gradit̄ ſup
fluctus maris? Qui facit arcturum et oriona
⁊ hyadas: ⁊ interiora auſtri? Qui facit ma-
gna ⁊ incōprehenſibilia ⁊ mirabilia quorum
non eſt numerus? Si venerit ad me: non vi-
debo eum: ſi abierit: nō intelligam. Si repen-
te interroget: quis reſpondebit ei? Vel quis
dicere ei poteſt: cur ita facis? Deus cuius ire
nemo reſiſtere poteſt: ⁊ ſub quo curuant̄ qui
portant orbem. Quantus ergo ſum ego vt re
ſpondeā ei: ⁊ loquar verbis meis cū eo? Qui
etiā ſi habuero quippiā iuſtū non rñdebo: ſed
meum iudicē deprecabor. Et cum inuocantē
me exaudierit: non credo q̄ audierit vocem
meā. In turbine eñ conteret me: ⁊ multipli-
cabit vulnera mea: etiā ſine cā. Non concedit
requieſcere ſpm̄ meū ⁊ iplet me amaritudinib⁹.
Si fortitudo querit̄: robuſtiſſim⁹ ē Si eq̄tas

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

iudicij: nemo audet ꝓ me teſtimoniū dicere.
Si iuſtificare me voluero: os meū cōdemna-
bit me. Si innocentē oſtendero: prauū me cō
probabit. Etiā ſi ſimplex fuero: hoc ipm̄ igno-
rabit anima mea: ⁊ tedebit me vite mee. Unū
ē qđ locutꝰ ſum: ⁊ innocentē ⁊ impiū ipſe ꝯſu
mit. Si flagellat: occidat ſemel. ⁊ nō de penis
innocentiū rideat. Terra data eſt in manꝰ im
pij: vultū iudicū eiꝰ opit. Qđ ſi nō ille ē ꝗs ḡ ē?
Dies mei velociores fuerūt curſore: fugerūt
⁊ nō viderūt bonū. Pertranſierūt ꝗſi naues
poma portātes ſicut aqͥla volās ad eſcā. Cū
dixero: neq̄q̄ ita loquar: cōmuto faciē meā ⁊
dolore torqueor. Verebar oīa opa mea: ſci
ens ꝙ nō pceres delinquēti. Si aūt ⁊ ſic ipiꝰ
ſum: qua fruſtra laboraui? Si lotꝰ fuero qua-
ſi aqͥs niuis: ⁊ fulſerint velut mūdiſſime ma-
nus mee: tñ ſordibꝰ intinges me ⁊ abomina-
būt me veſtimēta mea. Neq̄ eñ viro ꝗ ſilis
mei ē rñdebo: nec ꝗ mecū in iudicio ex eq̄ poſ
ſit audiri. Nō ē qui vtrū q̄ valeat arguere: et
ponere manū ſuā in ambobus. Auferat a me
ꝟgā ſuā: ⁊ pauor eiꝰ nō me terreat. Loquar
⁊ nō timebo eū. Nec eñ poſſū metuēs rñdē.
Tedet aiam meā vite mee. X
dimittā aduerſum me eloquiū meū.
Loquar in amaritudine aīe mee: di-
cam deo noli me ꝯdemnare. Indica mihi cur
me ita iudices? Nunqđ bonū tibi videt̄ ſi ca
lūnieris me ⁊ opprimas me: opus manuū tua
rū: ⁊ cōſiliū impiorū adiuues? Nunquid ocu
li carnei tibi ſunt: aut ſicut videt hō ⁊ tu vide
bis? Nūquid ſicut dies hoīs dies tui: ⁊ anni
tui ſicut humana ſunt tpa: vt ꝗras iniq̄tatem
meā: ⁊ pctm̄ meū ſcruteris? Et ſcias q2 nihil
impium fecerim: cum ſit nemo ꝗ de manu tua
poſſit eruere. Manꝰ tue fecerūt me ⁊ plaſma-
uerūt me totū in circūitu: ⁊ ſic repente pcipi-
tas me. Memēto ꝗſo ꝙ ſicut lutū feceris me.
⁊ in puluerē reduces me. Nōne ſicut lac mul
ſiſti me: ⁊ ſicut caſeū me coagulaſti? Pelle et
carnibꝰ veſtiſti me. oſſibꝰ ⁊ neruis cōpegiſti
me. Vitā ⁊ miſericordiā tribuiſti mihi: ⁊ viſi
tatio tua cuſtodiuit ſpm̄ meum. Licet hec ce-
les in corde tuo: tñ ſcio q2 vniuerſorū memi-
neris. Si peccaui ⁊ ad horam pepciſti mihi:
cur ab iniquitate mea mūdū me eſſe nō pate-
ris. Et ſi impiꝰ fuero ve mihi eſt: ⁊ ſi iuſtꝰ nō
leuabo caput: ſaturatꝰ afflictiōe ⁊ miſeria. Et
ꝓpter ſupbiā ꝗſi leenā capies me: reuerſuſq̄
mirabiliter me crucias. Inſtaures teſtes tu-
os cōtra me: ⁊ multiplicas irā tuā aduerſum
me ⁊ pene militāt in me. Quare de vulua edu
xiſti me. Qui vtinā cōſumptꝰ eēm ne oculus
me videret Fuiſſem ꝗſi nō eēm ď vēo trāſlatꝰ
ad tumulū. Nunqđ nō paucitas dierū meo-
rū finiet̄ breui? Dimitte ḡ me vt plangā pau-
lulū dolorē meū anteq̄ vadam ⁊ nō reuertar
ad terrā tenebroſam ⁊ opertā mortis caligine
terrā miſerie ⁊ tenebrarū: vbi vmbra mortis ⁊
nullꝰ ordo: ſʒ ſempiternꝰ horror ihabitās. XI
Reſpondēs aūt ſophar naamathites
dixit Nūqđ ꝗ multa loq̄t̄ ñ audiet aut
vir ꝟboſus iuſtificabit̄? Tibi ſoli ta-
cebūt hoīes: ⁊ cū ceteros irriſeris a nullo con
futaberis. Dixiſti eñ. Purꝰ ē ſermo meus: ⁊
mūdꝰ ſum in ꝯſpectu tuo. Atq̄ vtinā deꝰ lo-
queret̄ tecū: ⁊ apiret labia ſua tibi: vt oſtēde
ret tibi ſecreta ſapiētie: ⁊ ꝙ multiplex eēt lex
eius: ⁊ intelligeres ꝙ multo minora exigaris ab
eo q̄ meret̄ iniquitas tua. Forſitan veſtigia
dei cōprehendes: ⁊ vſq̄ ad pfectū oīpoten
tem repies. Excelſior celo ē. Et quid facies?
Profundior inferno: ⁊ vnde cognoſces? Lō-
gior t̄ra mēſura eiꝰ: ⁊ latior mari? Si ſubuer-
tit oīa vel in vnum coartauerit: ꝗs contra-
dicet ei? vel ꝗs dicere ei pōt: cur ita facis? Ip-
ſe eñ nouit hominū vanitatē: ⁊ vidēs iniqui-
tatē nōne cōſiderat? Vir vanꝰ in ſupbiā eri-
git̄: ⁊ tanq̄ pullū onagri ſe liberū natū putat
Tu aūt firmaſti cor tuū: ⁊ expādiſti ad eū ma
nus tuas. Si iniquitatem que ē in manu tua
abſtuleris a te: ⁊ nō manſerit in tabernaculo
tuo iniuſticia: tūc leuare poteris faciē tuā abſ-
q̄ macula: ⁊ eris ſtabilis: ⁊ nō timebis. Mi
ſerie quoq̄ obliuiſceris: ⁊ ꝗſi aquarū que pre
terierūt nō recordaberis: ⁊ ꝗſi meridianus ful
gor ꝯſurget tibi ad veſpam. Et cū te ꝯſūptū
putaueris orieris vt lucifer: ⁊ habeb̄ fiduciā
ꝓpoſita tibi ſpe ⁊ defoſſus ſecurus dormies.
Requieſces: ⁊ nō erit ꝗ te exterreat. Et depca-
bunt̄ faciē tuam plurimi. Oculi aūt impiorum
deficiēt: ⁊ effugiū pibit ab eis: ⁊ ſpes illorum
abominatio anime. XII
Reſpōdēs āt iob dixit. Ergo vos eſtis
ſoli hoīes: ⁊ vobiſcū morie̅t ſapiētia.
Et mihi ē cor ſicut ⁊ vob: nec iferior ve-
ſtri ſū. Quis eñ hec ꝗ noſtis ignorat? Qui de-
ridet̄ ab amico ſuo ſicut ego: inuocabit deū: ⁊ ex
audiet eū. Deridet̄ eñ iuſti ſimplicitas: lam
pas contempta apud cogitatiōes diuitū pa-
rata ad tempus ſtatutū. Abundant taberna-
cula predonū: ⁊ audacter ꝓuocant deum: cū
ipſe dederit oīa in manus eorū. Nimirū in-
terroga iumēta. ⁊ docebūt te: ⁊ volatilia celi
⁊ indicabunt tibi. Loquere terre ⁊ reſponde-
bit tibi: ⁊ narrabūt piſces maris. Quis igno
rat ꝙ oīa hec manꝰ dñi fecerit? In cuiꝰ ma
nu anima oīs viuētis: ⁊ ſpūs vniuerſe car-
nis hoīs? Nonne auris ꝟba diiudicat: ⁊ fau
ces comedētis ſaporē? In antiquis eſt ſapiē-
tia: ⁊ in multo tēpe prudentia. Apud ipm̄ eſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſapientia ⁊ fortitudo: ⁊ ipſe habet ꝯſiliū ⁊ in/
telligentiā. Si deſtruxerit: nemo ē q̄ edificet:
ſi incluſerit hoiem: null⁹ ē q̄ apiat. Si ꝯtinue
rit aquas: oia ſiccabunt: ſi emiſerit eas: ſub-
uertent terrā. Apud ipm eſt fortitudo ⁊ ſapi-
entia. Ipe nouit ⁊ decipientē: ⁊ eū q̄ decipit.
Adducit ꝯſiliarios in ſtultū finē ⁊ iudices in
ſtuporē. Baltheū regū diſſoluit: ⁊ p̄cingit fu
ne renes eoꝝ. Ducit ſacerdotes inglorios: ⁊
optimates ſupplantat. Cōmutās labiū vera-
ciū ⁊ doctrinā ſenū auferēs. Effundit deſpe-
ctionē ſup p̄ncipes: ⁊ eos qui oppreſſi fuerant
releuans. Qui reuelat ꝓfunda de tenebris: ⁊
ꝓducit i lucē vmbrā mortl Qui m̄ltiplicat gē
tes ⁊ ꝑdit eas: ⁊ ſubuerſas in integrū reſtitu/
it. Qui imutat cor p̄ncipum ꝑpl'i terre: ⁊ deci/
pit eos vt fruſtra incedāt ꝑ inuiū. Palpabūt
q̄ſi in tenebris ⁊ nō in luce: ⁊ errare eos faciet
quaſi ebrios. XIII

Ecce om̄ia hec vidit oculus me⁹: ⁊ au
diuit aurl mea ⁊ itellexi ſingl'a. Scdm
ſcientiā vr̄am: ⁊ ego noui: nec inferi/
or vr̄i ſum. Sz tn̄ ad om̄ipotētē loquar: ⁊ di-
ſputare cū deo cupio: pri⁹ vos oſtēdēs fabri-
catores mēdacij: ⁊ cultores pueſoꝝ dogma
tum. Atq3 vtinā taceretl: vt putaremini eē ſa
piētes. Audite ḡ correctiones meas: ⁊ iudici
um labiorū meorū attendite. Nūquid de⁹ in-
diget vr̄o mēdacio: vt ꝓ illo loq̄mini dolos?
Nūquid faciē eius accipitis: ⁊ ꝓ deo iudica
re nitimini? Aut placebit ei quem celare nihil
pōt aut decipiet vt hō vr̄is fraudulētijs? Ip
ſe vos arguet: qm̄ in abſcondito faciē eius ac
cipitl. Statim vt ſe cōmouerit: turbabit vos
⁊ terror ei⁹ irruet ſup vos. Memoria veſtra
compabit cineri: ⁊ redigent in lutū ceruices
vr̄e. Tacete pauliſper: vt loq̄r q̄dcunq3 mihi
mens ſuggeſſerit. Quare lacero carnes meas
dentib⁹ meis ⁊ animā meā porto i manib⁹ me
is? Etiam ſi occiderit me: in ipo ſperabo. Ve
rūtn̄ vias meas in cōſpectu eius arguā: ⁊ ipe
erit ſaluator me⁹. Nō em̄ veniet i ꝯſpectu ei⁹
om̄is hypocrita. Audite ſmonē meū: ⁊ enig
mata ꝑcipite aurib⁹ vr̄is. Si fuero iudicat⁹:
ſcio q̄ iuſt⁹ inueniar. Quis ē q̄ iudicet mecū
Veniat. Quare tacēs conſumor? Duo tm̄ ne
facias mihi ⁊ tunc a facie tua non abſcondar.
Manū tuā longe fac a me ⁊ formido tua nō
me terreat. Voca me ⁊ ego rn̄debo tibi: aut cer
te loquar: ⁊ tu rn̄de mihi. Quātas habeo ini
quitates ⁊ peccata: ſcelera mea ⁊ delicta mea
oſtēde mihi. Cur faciē tuā abſcondis: ⁊ arbi-
traris me inimicū tuū? Cōtra foliū q̄d vento
rapit oſtēdis potētiā tuā ⁊ ſtipulā ſiccā pſeq̄
ris. Scribis em̄ cōtra me amaritudines ⁊ cō/
ſumere me vis peccatis adoleſcētie mee. Po
ſuiſti in neruo pedū meū: ⁊ obſeruaſti oēs ſe-
mitas meas: ⁊ veſtigia pedum meorū cōſide-
raſti. Qui quaſi putredo conſumēdus ſum: ⁊
q̄ſi veſtimentū q̄d comedit a tinea. XIIII

Homo nat⁹ de m̄liere breui viuēs tpe
replet multis miſerijs. Qui q̄ſi flos
egredit ⁊ ꝯterit ⁊ fugit velut vmbra
⁊ nunq3 in eodem ſtatu ꝑmanet. Et dignum
ducis ſup huiuſcemodi apire oculos tuos: ⁊
adducere eū tecū in iudiciū. Quis pōt facere
mundū de imundo conceptū ſemine? Nonne
tu qui ſolus es? Breues dies hois ſunt: nūe-
rus menſium eius apud te eſt. Cōſtituiſti ter
minos ei⁹ q̄ p̄teriri nō poterūt. Recede pau-
lulū ab eo vt quieſcat donec optata veniant:
⁊ ſicut mercēnarij dies ei⁹. Lignū habet ſpez
Si p̄ciſum fuerit: rurſum vireſcit: ⁊ rami eiuſ
pullulāt. Si ſenuerit in t̄ra radix ei⁹: ⁊ in pul-
uere emortuus fuerit trunc⁹ illi⁹ ad odorē aq̄
germinabit: ⁊ faciet comā quaſi cū primū plā
tatū ē. Hō v̄o cū mortu⁹ fuerit: ⁊ nudat⁹ atq3
cōſumpt⁹: vbi queſo eſt? Quō ſi recedant aq̄
de mari: ⁊ fluui⁹ vacuefactus areſcat: ſic ho-
mo cum dormierit non reſurget. Donec atte-
ratur celū nō euigilabit: nec conſurget d̄ ſom
no ſuo. Quis mihi hoc tribuat vt in inferno
ꝓtegas me: ⁊ abſcondas me donec ptranſeat
furor tuus: ⁊ conſtituas mihi tempus in quo
recorderis mei. Putas ne mortuus hō rurſū
viuet? Cunctis dieb⁹ quibus nūc milito: ex-
pecto donec veniat imutatio mea. Vocabis
me: ⁊ ego nō rn̄debo tibi. Opi manuū tuarū
porriges dexteram. Tu quidem greſſus me/
os dinumeraſti: ſed ꝑce peccatl meis. Signa-
ſti quaſi in ſacculo delicta mea: ſed curaſti ini
quitatem meam. Mons cadens defluit: et
ſaxum trāſfert de loco ſuo. Lapides excauāt
aque: ⁊ alluuione paulatim terra cōſumitur:
⁊ hoies ergo ſimiliter ꝑdes. Roboraſti eum
paululū: vt in ꝑpetuū tranſiret. Immutabis
faciem eius ⁊ emittes eum. Siue nobiles fue
rint filij eius ſiue ignobiles: nō intelliget. At-
tn̄ caro ei⁹ dū viuet dolebit: ⁊ aīa illi⁹ ſup ſe/
metipſo lugebit. XV

Reſpondēs āt eliphaz themanites: di
xit. Nūq̄d ſapiēs rn̄debit q̄ſi in vētū
loquens: ⁊ iplebit ardore ſtomachuz
ſuū? Arguis v̄bis eū q̄ nō ē eq̄lis tibi ⁊ loq̄rl
quod tibi nō expedit. Quātū in te eſt euacua
ſti timorem: et tuliſti preces coram deo. Do-
cuit enim iniquitas tua os tuum: et imitaris
linguam blaſphemantium. Condemnabit te
os tuum ⁊ non ego: ⁊ labia tua rn̄debunt ti-
bi. Nūquid primus homo tu natus es: ⁊ an̄
omnes colles formatus? Nūquid cōſiliū dei
audiſti: ⁊ inferior te erit eius ſapia. Quid no/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſti qḋ ignorem⁹? q̄d intelligis qḋ neſciamus?
Et ſenes ⁊ antiq̄ ſunt in nobis multo vetuſti
ores q̄ȝ p̄res tui. Nūquid grāde ē vt cōſolet̄
te deus? Sȝ v̄ba tua praua h̄ ꝓhibēt. Quid
te eleuat cor tuū ⁊ q̄ſi magna cogitās attoni-
tos habes oculos? Quid tumet ꝯtra deū ſpi
ritus tu⁹ vt ꝓferas de ore tuo huiuſcemodi
ſ̄mones. Quid ē hō vt imaculat⁹ ſit: ⁊ vt iu/
ſtus appareat nat⁹ de mł̄iere? Ecce inter ſctōs
ei⁹ nemo imutabilis: ⁊ celi nō ſunt mūdi in cō
ſpectu ei⁹: quātomagis abominabilis ⁊ inuti
lis hō q̄ bibit q̄ſi aquā iniq̄tatē. Oſtēdaȝ tibi
audi me: q̄d vidi narrabo tibi. Sapiētes con
fitent̄. ⁊ nō abſcondūt p̄res ſuos. Quib⁹ ſo-
lis data ē terra ⁊ nō tranſibit alien⁹ ꝑ eos. Cū
ctis dieb⁹ ſuis impius ſuꝑbit ⁊ numer⁹ anno/
rū incertus ē tyrannidis ei⁹. Sonit⁹ terroris
ſemꝑ in aurib⁹ illi⁹. ⁊ cū pax ſit: ille ſemꝑ inſi-
dias ſuſpicat̄. Nō credit q̄ reuerti poſſit ḋ te
nebris ad lucē: circūſpectās vndiq̄ȝ gladium
Cū ſe mouerit ad querendū panem. nouit q̄
parat⁹ ſit in manu eius tenebrarū dies. Ter-
rebit eū tribulatio. ⁊ anguſtia vallabit eum ſi
cut regē q̄ ꝑparat̄ ad preliū. Tetēdit eñ ad/
uerſus deū manū ſuā: ⁊ cōtra om̄ipotentē ro
boratus eſt. Cucurrit aduerſus eū erecto col
lo: ⁊ pingui ceruice armat⁹ ē. Operuit faciē ei⁹
craſſitudo: ⁊ de laterib⁹ ei⁹ aruina dependet
Habitauit in ciuitatib⁹ deſolatis: ⁊ in domi/
bus deſertī que in cumulos ſunt redacte. Nō
ditabit̄ nec ꝑſeuerabit ſubſtātia eius: nec mit
tet in terrā radicē ſuam. Non recedet de tene
bris. Ramos ei⁹ areſaciet flāma: ⁊ auferetur
ſp̄ū oris ei⁹. Nō recedet fruſtra errore dece/
ptus q̄ aliquo p̄cio redimēdus ſit. Anq̄ȝ di/
es eius impleant̄ ꝑibit ⁊ man⁹ ei⁹ areſcēt. Le
det̄ q̄ſi vinea in p̄mo flore botrus ei⁹: ⁊ quaſi
oliua ꝓiciens florē ſuū. Cōgregatio eñ hy-
pocrite ſterilis: ⁊ ignis deuorabit tabernacl̄a
eorū q̄ munera libēter accipiunt. Cōcepit do
lorem ⁊ peꝑit iniquitatem: ⁊ vter⁹ ei⁹ p̄parat
dolos.

XVI

Reſpodēs aūt iob: dixit. Audiui fre-
quēter talia. Cōſolatores oneroſi oēs
vos eſtis. Nūquid habebūt finē ver
ba ventoſa? Aut aliq̄d tibi moleſtū ē ſi loq̄ris
Poterā ⁊ ego ſiſ̄a v̄ri loq̄. Atq̄ȝ vtinā eēt aīa
v̄ra ꝓ aīa mea. Cōſolarer ⁊ ego vos ſ̄moni-
bus: ⁊ mouerē caput meū ſuꝑ vos. Robora
rē vos ore meo ⁊ mouerē labia mea: q̄ſi ꝑcēs
vob. Sȝ q̄d agā? Si locut⁹ fuero: non q̄eſcit
dolor me⁹: ⁊ ſi tacuero nō recedet a me. Nūc
aūt oppreſſit me dolor meus: ⁊ in nihilū reda-
cti ſunt oēs artus mei. Ruge mee teſtimoniū
dicūt cōtra me: ⁊ ſuſcitat̄ falſiloqu⁹ aduerſus
faciē meā ꝯtradicēs mihi. Collegit furorē ſu-
um in me: ⁊ ꝯminās mihi: infremuit ꝯtra me
dētib⁹ ſuis. Hoſtis me⁹ terribilib⁹ oculis me
intuit⁹ ē. Aꝑuerūt ſuꝑ me ora ſua: ⁊ exꝓbrā-
tes ꝑcuſſerūt maxillā meā: ſatiati ſunt penis
meis. Cōcluſit me de⁹ apud iniquū ⁊ mani-
bus impiorꝫ me tradidit. Ego ille quondā opu
lent⁹ repēte ꝯtrit⁹ ſum: tenuit ceruicem meā.
Cōfregit me ⁊ poſuit me ſibi q̄ſi in ſignū. Cir
cūdedit me lanceis ſuis cōuulnerauit lūbos
meos. Nō pepcit ⁊ effudit in t̄ra viſcera mea
Conſcidit me vulnere ſuꝑ vuln⁹: irruit in me
q̄ſi gigas. Saccū cōſui ſuꝑ cutē meā: ⁊ operui
cinere carnē meā. Facies mea intumuit a fle/
tu: ⁊ palpebre mee caligauerunt. Hec paſſus
ſū abſq̄ȝ iniq̄tate man⁹ mee cū haberē mūdas
ad deū p̄ces. Terra ne operias ſanguinē meū:
neq̄ȝ iueniat in te locū latēdi clamor me⁹. Ec-
ce eñ in celo teſtis me⁹: ⁊ ꝯſcius me⁹ in excel-
ſis. Verboſi amici mei: ad deū ſtillat oculus
me⁹. Atq̄ȝ vtinā ſic iudicaret̄ vir cū deo: quō
iudicat fili⁹ hoīs cū collega ſuo. Ecce eñ bre
ues anni trāſeūt ⁊ ſemitā ꝑ quā non reuertar:
ambulo.

XVII

Spirit⁹ me⁹ attenuabit̄: dies mei bre-
uiabunt̄: ⁊ ſolū mihi ſupeſt ſepulcrū
Nō peccaui: ⁊ in amaritudinib⁹ mo-
rat̄ ocul⁹ me⁹. Libera me ⁊ pone me iuxta te
⁊ cuiuſuis man⁹ pugnet ꝯtra me. Cor eorꝫ lō
ge feciſti a diſciplina: ꝓpterea nō exaltabunt̄
Predā pollicet̄ ſocijs: ⁊ ocl̄i filiorꝫ ei⁹ defici-
ent. Poſuit me q̄ſi in ꝓuerbiū vulgi: ⁊ exēplū
ſū corā eis. Caligauit ad idignationē oculus
me⁹: ⁊ mēbra mea q̄ſi in nihilū redacta ſunt.
Stupebāt iuſti ſuꝑ hoc: ⁊ innocēs cōtra hy-
pocritā ſuſcitabit̄. Et tenebit iuſtus viā ſuaȝ
⁊ mūdis manib⁹ addet fortitudinē. Igit̄ om
nes vos cōuertimini ⁊ venite: ⁊ nō inueniam
in vobis vllum ſapiētem. Dies mei trāſierūt
cogitatiōes mee diſſipate ſunt torquētes cor
meū. Noctem verterūt in diē ⁊ rurſum p⁹ te-
nebras ſpero lucē. Si ſuſtinuero: infern⁹ do-
mus mea ē: ⁊ in tenebris ſtraui lectulum meū
Putredini dixi pater meus es: mater mea et
ſoror mea vermibus. Ubi eſt ergo nunc pre-
ſtolatio mea: ⁊ patientiam meam quis ꝯſide-
rat? In profundiſſimum infernū deſcendent
omnia mea. Putas ne ſaltem ibi erit requies
mihi.

XVIII

Reſpondens autem baldath ſuites di
xit. Uſq̄ȝ ad quem finem verba iacta
bis? Intellige prius: et ſic loqua-
mur. Quare reputati ſumus vt iumenta: et
ſorduimus coram te. Quid perdis animam
tuam in furore tuo. Nunquid propter te de-
relinquetur terra: ⁊ trāſferent̄ rupes de loco
ſuo? Nonne lux impij extinguet̄: nec ſplēde-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bit flāma ignis eiꝰ? Lux obtenebreſcet ī tab=
naculo illius: ⁊ lucerna q̄ ſup eū ē: extinguet
Artabunt greſſus ꝟtutis eiꝰ ⁊ ꝓcipitabit eū
cōſiliū ſuū. Immiſit eī in rete pedes ſuos: et
in maculis eiꝰ ambulat. Tenebit planta illiꝰ
laqueo: ⁊ exardeſcet cōtra eū ſitis. Abſcondi
ta ē in terra pedica eiꝰ: ⁊ decipula illiꝰ ſup ſe=
mitā. Undiq; terrebūt eū formidies ⁊ inuol=
uent pedes eiꝰ. Attenuet fame robur eiꝰ ⁊ in=
edia inuadat coſtas illiꝰ. Deuoret pulcritudi
nem cutis eiꝰ: ⁊ cōſumat brachia illiꝰ ꝓmoge=
nita mors. Auellat de tabnaculo ſuo fiducia
eiꝰ: ⁊ calcet ſup eū q̄ſi rex interitꝰ. Habitēt in
tabnaculo illiꝰ ſocij eiꝰ q̄ nō ē: aſpgat ī taber=
naculo eiꝰ ſulphur. Deorſum radices eiꝰ ſic=
cent: ſurſum aūt atterat meſſis eiꝰ. Memo=
ria illiꝰ peat de t̄ra: ⁊ nō celebret nomen eius
in plateis. Expellet eū de luce in tenebras et
de vrbe trāſferet eū. Nō erit ſemen eiꝰ neq; ꝓ/
genies in ꝑlo ſuo nec vlle reliq̄e in regionibꝰ
eiꝰ. In die eiꝰ ſtupebūt nouiſſimi ⁊ ꝑmos in=
uadet horror. Hec ſunt ḡ tabnacula iniqui: ⁊
iſte locus eius qui ignorat deū. XIX

REſpōdēs aūt iob: dixit. Uſq; q̄ affli=
gitis animā meā: ⁊ atteritis me ſmo/
nibꝰ? En decies cōfunditis me: ⁊ nō
erubeſcitis ↄ̄primētes me. Nempe ⁊ ſi igno=
raui mecū erit ignorantia mea. At vos cōtra
me erigimini ⁊ arguitis me opprobrijs meis
Saltem nūc intelligite q; deꝰ nō equo iudicō
afflixerit me: ⁊ flagellis ſuis me cinxerit. Ec/
ce clamabo vim patiēs ⁊ nemo audiet. Uoci
ferabor: ⁊ nō ē q̄ iudicet. Semitā meā circūſe
pſit ⁊ trāſire nō poſſū ⁊ in calle meo tenebras
poſuit. Spoliauit me gl'ia mea: ⁊ abſtulit co/
ronam de capite meo. Deſtruxit me vndiq; ⁊
pereo: ⁊ q̄ſi euulſe arbori abſtulit ſpem meam
Iratꝰ ē cōtra me furor eiꝰ: ⁊ ſic me habuit q̄ſi
hoſtē ſuū. Simul venerūt latrones eius: ⁊ fe
cerūt ſibi viā ꝑ me ⁊ obſederūt in gyro taber/
naculū meū. Fratres meos longe fecit a me:
⁊ noti mei q̄ſi alieni receſſerunt a me. Dereli=
querūt me ꝓpinqui mei: ⁊ q̄ me nouerāt obli
ti ſūt mei. Inquilini domꝰ mee ⁊ ancille mee
ſicut alienū habuerūt me: ⁊ q̄ſi ꝑegrinus fui in
oculis eorū. Seruū meū vocaui ⁊ non r̄ndit
ore ꝓprio depcabar illū. Halitū meū exhor/
ruit vxor mea: ⁊ orabā filios vteri mei. Stul/
ti quoq; deſpiciebant me: ⁊ cum ab eis receſ/
ſiſſem detrahebant mihi. Abominati ſunt me
quōdā ↄ̄ſiliarij mei: ⁊ quē maxime diligebam
auerſatus ē me. Pelli mee conſumptis carni=
bus adheſit os meū: ⁊ derelicta ſūt tm̄modo
labia circa dentes meos. Miſeremini mei:
miſeremini mei ſaltem vos amici mei: q; ma=
nus dn̄i tetigit me. Quare ꝑſequimini me ſi=
cut deus: ⁊ carnibꝰ meis ſaturamini. Quis
mihi tribuat vt ſcribant ſmones mei. Quis
mihi det vt exarent in libro ſtilo ferreo ⁊ plū
bi lamina: vel celte ſculpat in ſilice? Scio eī
q; redēptor meꝰ viuit: ⁊ in nouiſſimo die d̄ ter
ra ſurrecturꝰ ſū. Et rurſum circūdabor pelle
mea ⁊ in carne mea videbo deū. Quē viſurꝰ
ſū ego ipſe: ⁊ oculi mei ↄ̄ſpecturi ſunt: ⁊ nō ali
us. Repoſita eſt hec ſpes mea in ſinu meo.
Quare ḡ nūc dicitis: pſequamur eū ⁊ radicē
ꝟbi ieniamꝰ ↄ̄tra eū. Fugite ḡ a facie gladij
q̄m vltor iniq̄tatū gladiꝰ ē: ⁊ ſcitote eē iudiciū.

REſpōdēs aūt ſophar naama= XX
thites dixit. Idcirco cogitatōes mee
varie ſuccedūt ſibi: ⁊ mēs in diuſa ra
pit. Doctrinā q̄ me arguis audiā ⁊ ſpūs itelli
gētie mee r̄ndebit mihi. Hoc ſcio a ꝑncipio ex
q̄ poſitꝰ ē hō ſup t̄rā: q; laus ipioꝝ breuis ſit
⁊ gaudiū hypocrite ad inſtar pūcti. Si aſcēde
rit vſq; ad celū ſupbia eiꝰ: ⁊ caput eiꝰ nubes
tetigerit: q̄ſi ſterq̄linū in fine pdet: ⁊ q̄ eū vi=
derāt: dicēt: vbi ē. Uelut ſomniū auolans nō
inuenietur: trāſiet ſic̄ viſio nocturna. Oculꝰ q̄
eum viderat non videbit: neq; vltra intuebi=
tur eum locus ſuus. Filij eiꝰ atterent egeſta=
te: ⁊ manꝰ illius reddent ei dolorē ſuū. Oſſa
eius implebunt vitijs adoleſcētie eius: ⁊ cū
eo in puluere dormiēt. Cū eī dulce fuerit in
ore eius malū: abſcondit illud ſub lingua ſua.
Parcet illi ⁊ nō derelinquet illud: ⁊ celabit ī
gutture ſuo. Panis eius in vtero illius ver=
tet in fel aſpidū intrinſecus. Diuitias q̄s de=
uorauit euomet: ⁊ de ventre illiꝰ extrahet eas
deꝰ. Caput aſpidū ſuget: ⁊ occidet eū lingua
vipe. Nō videat riuulos fluminis torrentis
mellis ⁊ butyri. Luet que fecit omnia: nec tm̄
cōſumet. Iuxta multitudinē adinuentionū
ſuarū: ſic ⁊ ſuſtinebit: q̄m confringens nuda/
uit paupis domū: rapuit. ⁊ nō edificauit eā
nec ē ſatiatꝰ vent eiꝰ. Et cū habuerit q̄ ↄ̄cupi
erat poſſidere nō poterit. Nō remāſit de cibo
eius: ⁊ ꝓpterea nihil pmanebit de bonis eiꝰ.
Cum ſatiatꝰ fuerit artabit: eſtuabit: ⁊ omnis
dolor irruet ſup eum. Utinā impleat venter
eius: vt emittat in eum irā furoris ſui ⁊ pluat
ſup illū bellū ſuū. Fugiet arma ferrea ⁊ irruet
ī arcū ereū: gladiꝰ eductꝰ ⁊ egrediēs d̄ vagia
ſua ⁊ fulgurās in amaritudine ſua. Uadent ⁊
veniēt ſup eū horribiles: omēs tenebre abſcō
dite ſunt in occultis eiꝰ. Deuorabit eum ignis
qui nō ſuccendit: affliget relictus in taberna
culo ſuo. Reuelabūt celi iniq̄tatē eiꝰ: ⁊ terra
ↄ̄ſurget aduerſus eum. Aptū erit germē do=
mus illius detrahet in die furoris dei. Hec ē
ps hois impij a deo: ⁊ hereditas ꝟborū eius
a dn̄o. XXI

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

r Reſpondens aũt iob: dixit audite ꝗſo
ſmones meos: ⁊ agite penitẽtiã. Su
ſtinete me vt ego loquar: ⁊ poſt mea
ſi videbiť ṽba ridete. Nũquid ꝯtra hominẽ
diſputatio mea ẽ: vt merito nõ debeã ꝯtriſta
ri. Attendite me ⁊ obſtupeſcite: ⁊ ſupponite
digitũ ori veſtro. Et ego qñ recordatꝰ fuero
ꝑtimeſco: ⁊ ꝯcutit carnẽ meã tremor. Quare
ergo impij viuũt: ſubleuati ſunt: confortatiq;
diuitijs: Semẽ eorũ ꝑmanet corã eis: ꝓpinꝗ
rũ turba ⁊ nepotũ in cõſpectu eorũ. Domus
eorũ ſecure ſunt ⁊ pacate: ⁊ nõ eſt ṽga dei ſu
per illos. Bos eorũ concepit ⁊ nõ abortiuit:
vacca pepit: ⁊ nõ eſt priuata fetu ſuo. Egre
diunť quaſi greges ꝑuuli eoꝝ: ⁊ infantes eo
rũ exultant luſibꝰ. Tenẽt tympanũ ⁊ citharã
⁊ gaudent ad ſonitũ organi. Ducũt in bonis
dies ſuos: ⁊ i pũcto ad inferna deſcẽdũt. Qui
dixerũt deo. recede a nob: ſcientiam viarum
tuarũ nolumus. Quis ẽ oĩpotẽs vt ſeruia
mus ei: Et quid nobis ꝓdeſt: ſi orauerimus
illũ. Verũtñ quia nõ ſunt in manu eoꝝ bona
ſua. cõſiliũ impiorũ longe ſit a me. Quotiẽs
lucerna impioꝝ extingueť ⁊ ſupueniet eis in
undatio: ⁊ dolores diuidet furoris ſui. Erũt
ſicut palee añ faciem venti ⁊ ſicut fauilla quã
turbo diſꝑgit. Deꝰ ſuabit filijs illiꝰ dolorem
pr̃is: ⁊ cũ reddiderit tũc ſciet. Videbũt oculi
eius interfectionẽ ſuam ⁊ de furore oĩpotẽ
tis bibet. Quid eñ ad eũ ꝑtinet de domo ſua
poſt ſe: Et ſi numerus menſiũ eius dimidieť
Nũquid deum docebit quiſpiam ſciẽtiã: qui
excelſos iudicat: Iſte moriť robuſtꝰ ⁊ ſanus
diues ⁊ felix: viſcera eius plena ſunt adipe: ⁊
medullis oſſa illius irrigant. Aliꝰ ṽo moriť
in amaritudine anime ſue abſq; vllis opibꝰ ⁊
tñ ſimul in puluere dormiẽt: ⁊ ṽmes operiẽt
eos. Certe noui cogitationes veſtras: ⁊ ſentẽ
tias cõtra me iniquas. Dicitis eñ vbi eſt do
mus pncipis: ⁊ vbi tabernacula impioꝝ. In
terrogate quẽlibet de viatoribꝰ: ⁊ hec eadem
illũ intelligere cognoſcet. Quia in diẽ ꝑditõ
nis ſeruať malus: ⁊ ad diem furoris ducetur
Quis arguet corã eo vias eiꝰ: ⁊ q̃ fecit ꝗs red
det illi: Ipſe ad ſepulcra duceť: ⁊ in congerie
mortuorũ vigilabit. Dulcis fuit glareis coc
yti: ⁊ poſt ſe oẽm hoiem trahet: ⁊ añ ſe innu
merabiles. Quõ igitur ꝯſolamini me fruſtra
cum reſponſio veſtra repugnare oſtẽſa ſit ve
ritati:

XXII

r Reſpondens aũt eliphaz themanites
dixit. Nũquid deo põt compari hõ:
etiam cũ ꝑfecte fuerit ſcientie: Quid
ꝓdeſt deo ſi iuſtꝰ fueris: aut ꝗd ei ꝯfers ſi im
maculata fuerit vita tua. Nũquid timens ar
guet te: ⁊ veniet tecũ in iudicũ ⁊ nõ ꝓpť ma
liciã tuã plurimã ⁊ infinitas iniquitates tuas
Abſtuliſti eñ pignꝰ fratrũ tuorũ ſine cauſa ⁊
nudos ſpoliaſti veſtibꝰ. Aquã laſſo nõ dedi
ſti ⁊ eſurienti ſubtraxiſti panẽ. In fortitudie
brachij tui poſſidebas terrã: ⁊ potentiſſimus
obtinebas eã. Viduas dimiſiſti vacuas ⁊ la
certos pupillorũ cõminuiſti. Propterea cir
cũdatꝰ es laqueis: ⁊ cõturbat te formido ſu
bita. At putabas te tenebras nõ viſurũ: ⁊ im
petu aquarũ inundantiũ nõ oppreſſũ iri. An
cogitas ꝙ deus excelſior celo ſit: ⁊ ſup ſtella
rum verticẽ ſublimeť. Et dicis. Quid eñ no
uit deꝰ: Et q̃ſi ꝑ caliginẽ iudicat. Nubes lati
bulũ eiꝰ: nec nr̃a ꝯſiderat: ⁊ circa cardies celi
ꝑambulat. Nũquid ſemitã ſeculoꝝ cuſtodi
re cupis quã calcauerũt viri iniqui qui ſubla
ti ſunt añ tps ſuũ: ⁊ fluuiꝰ ſubuertit fundamẽ
tũ eorũ: Qui dicebãt deo: recede a nob: ⁊ q̃ſi
nihil poſſit facere oĩpotẽs: eſtimabãt eũ cũ
ille impleſſet domos eorũ bonis. Quorũ ſen
tentia ꝓcul ſit a me. Videbunt iuſti ⁊ letabũ
tur: ⁊ innocẽs ſubſannabit eos. Nõne ſucci
ſa eſt erectio eorũ: ⁊ reliꝗas eorum deuorauit
ignis: Acquieſce igiť ei: ⁊ habeto pacem ⁊ ꝑ
hec habebis fructꝰ optimos. Suſcipe ex ore
illius legẽ: ⁊ pone ſmones eius in corde tuo
Si reuerſus fueris ad oĩpotentẽ edificabe
ris ⁊ longe facies iniꝗtatẽ a tabernaculo tuo
Dabit ꝓ terra ſilicez: ⁊ ꝓ ſilice torrẽtes aure
os. Eritq; oĩpotẽs cõtra hoſtes tuos: ⁊ ar
gentum coerceruabiť tibi. Tũc ſup oĩpotẽ
tem delitijs afflues: ⁊ eleuabis ad deũ faciem
tuã. Rogab eũ ⁊ exaudiet te: ⁊ vota tua red
des. Decernes rem ⁊ veniet tibi: ⁊ in vijs tu
is ſplendebit lumen. Qui eñ hũiliatus fuerit
erit in gloria. ⁊ ꝗ inclinauerit oculos ſuos: ip
ſe ſaluabiť. Saluabiť innocẽs: ſaluabiť autẽ
in mũdicia manuũ ſuaꝝ.

XXIII

r Reſpondens aũt iob ait. Nunc quoq;
in amaritudine ẽ ſmo meus: ⁊ manꝰ
plage mee aggrauata ẽ ſup gemitum
meũ. Quis mihi tribuat vt cognoſcã: ⁊ inue
niã illũ: ⁊ veniã vſq; ad ſoliũ eiꝰ: Ponã corã
eo iudiciũ: ⁊ os meũ replebo increpatiõibus
vt ſciã ṽba que mihi reſpõdeat: ⁊ intelligam
ꝗd loquať mihi. Nolo multa fortitudine cõ
tendat mecũ: nec magnitudinis ſue mole me
ꝓmat. Proponat eꝗtatẽ cõtra me: ⁊ ꝑueniet
ad victoriã iudiciũ meũ. Si ad orientem iero
nõ apparet: ſi ad occidentem nõ intelligam eũ
Si ad ſiniſtrã: ꝗd agã: Nõ apprehendã eum
Si me ṽtã ad dexteram: nõ videbo illũ. Ipſe
ṽo ſcit viã meã: ⁊ ꝓbabit me quaſi auruz qð
per ignem tranſit. Veſtigia eius ſecutus eſt
pes meus: viam eius cuſtodiui: ⁊ nõ declina
ui ex ea. A mãdatis labiorũ eius nõ receſſi: et

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in ſinu meo abſcondi ꝟba oris eius. Ipſe em̄ ſolus eſt: ⁊ nemo auertere poteſt cogitatiões eius: ⁊ aīa eius qđcunq; voluit hoc fec̄. Cum q; expleuerit in me voluntatē ſuā: ⁊ alia multa ſimilia p̄ſto ſunt ei. Et idcirco a facie eius turbatꝰ ſum: ⁊ cōſiderans eū timore ſollicito. Deus molliuit cor meū: ⁊ omnipotēs cōturbauit me. Nō em̄ perij ꝓpter iminentes tenebras nec faciē meā opuit caligo.

XXIIII

Ab om̄ipotēte nō ſunt abſcōdita tempora: q̄ aūt nouerāt eū: ignorāt dies illius. Alij terminos trāſtulerūt: diripuerūt greges ⁊ pauerunt eos. Aſinum pupillorū abegerunt: ⁊ abſtulerūt ꝓ pignore bouem vidue. Subuerterūt pauperū viā: ⁊ oppreſſerūt pariter māſuetos terre. Alij q̄ſi onagri in deſerto egrediunť ad opus ſuū: vigilāteſq; ad p̄dam p̄parant panē liberis. Agrum nō ſuū demetunt: ⁊ vineā eius quē vi oppreſſerant vindemiant. Nudos dimittunt hoīes indumēta tollētes: q̄bꝰ nō eſt opimētū in frigore quos imbres montiū rigant. ⁊ nō hn̄tes velamen amplexanť lapides. Vim fecerunt dep̄dantes pupillos: ⁊ vulgū paupem ſpoliauerunt. Nudis ⁊ incedētibꝰ abſq; veſtitu et eſuriētibus tulerūt ſpicas. Inter aceruos eorum meridiati ſunt q̄ calcatis torcularibus ſitiunt. De ciuitatibꝰ fecerūt viros gemere: et anime vulneratorū clamabūt: ⁊ deꝰ inultū abire nō patiť. Ipſi fuerūt rebelles lumini. Neſcierūt vias eiꝰ. nec reuerſi ſunt p ſemitas illius. Mane p̄mo cōſurgit homicida: interficit egenū ⁊ paupez: p noctē ꝟo erit q̄ſi fur. Oculus adulteri obſuat caliginē. dicēs nō me videbit oculus: ⁊ opiet vultū ſuū. Perfodiūt i tenebris domos ſicͭ in die ꝯdixerāt ſibi: ⁊ ignorauerūt lucē. Si ſubito apparuerit aurora arbitranť vmbrā mortis: ⁊ ſic in tenebris quaſi in luce ambulant. Leuis eſt ſup faciem aque. Maledicta ſit ps eius in terra: nec ambulet p viam vinearū. Ad nimiū calorē trāſeat ab aquis niuiū: ⁊ vſq; ad inferos pcc̄m illiꝰ. Obliuiſcať eiꝰ miſericordia. Dulcedo illius vermes. Nō ſit in recordatione: ſ; conterať ſicut lignum infructuoſum. Pauit eniz ſterilem et que nō parit: ⁊ vidue bene nō fecit. Detraxit fortes in fortitudine ſua: ⁊ cū ſteterit non credet vite ſue. Dedit ei deus locum penitentie ⁊ ille abutiť eo in ſupbia. Oculi em̄ eiꝰ ſunt in vijs illius. Eleuati ſunt ad modicū: ⁊ nō ſubſiſtent ⁊ humiliabunť ſicͭ om̄ia ⁊ auferenť: et ſicut ſūmitates ſpicarū cōterenť. Q; ſi nō ē ita q̄s me pōt arguere eſſe mētitū: ⁊ ponere ante deum verba mea.

XXV

Reſpondens aūt baldath ſuites dixit. Poteſtas ⁊ terror apud eū eſt: q̄ fac concordiā in ſublimibus ſuis. Nūq̄d eſt nūerus militum illiꝰ? Et ſup quē nō ſurgit lumē illius. Nūquid iuſtificari pōt homo cōparatus deo: aut apparere mūdus natus de muliere? Ecce luna etiā nō ſplēdet: ⁊ ſtelle nō ſunt munde in conſpectu eius. Q̄ntomagis hō putredo: ⁊ filiꝰ hoīs vermis.

XXVI

Reſpondens aūt iob dixit. Cuiꝰ adiutores: nūquid imbecillis Et ſuſtētas brachiū eiꝰ qui nō eſt fortis? Cui dediſti conſilium? Forſitan illi q̄ nō habet ſapiētiam. ⁊ prudentiā tuā oſtēdiſti plurimā. Quē docere voluiſti? Nōne eū qui fecit ſpiramentum? Ecce gigātes gemūt ſub aquis ⁊ q̄ habitant cū eis. Nudus eſt infernus corā illo. ⁊ nullū eſt opimentū pditioni. Qui extēdit aq̄lonem ſup vacuū. ⁊ appendit terrā ſup nihilū. Qui ligat aquas i nubibus ſuis. vt n̄ erūpant piter deorſum. Qui tenet vultum ſolij ſui: ⁊ expandit ſup illud nebulam ſuam. Terminū circūdedit aquis: vſq; dū finianť lux et tenebre. Colūne celi cōtremiſcūt et pauent ad nutum eius. In fortitudine illius repētemaria cōgregata ſunt: ⁊ prudētia eius pcuſſit ſuperbuz. Spūs eiꝰ ornauit celos ⁊ obſtetricāte manu eiꝰ eductꝰ ē coluber tortuoſus. Ecce hec ex pte dicta ſunt viarū eiꝰ. Et cū vix paruam ſtillam ſmonis eius audierimꝰ quis poterit tonitruū magnitudinis illius intueri?

Addidit quoq; iob

XXVII

aſſumens parabolā ſuā: ⁊ dixit. Viuit deus qui abſtulit iudicium meū: ⁊ omnipotens qui ad amaritudinez adduxit animā meā: quia donec ſupeſt halitus in me ⁊ ſpūs dei in naribus meis: nō loquenť labia mea iniquitatem: nec lingua mea meditabiť mendaciū. Abſit a me vt iuſtos vos eſſe iudicem. Donec deficiā: non recedā ab innocētia mea. Juſtificationē meā quā cepi tenere non deſeram. Neq; em̄ reprehendit me cor meum in omni vita mea. Sicut ipius inimicus meꝰ ⁊ aduerſarius meus quaſi iniquꝰ. Que ē em̄ ſpes hypocrite ſi auare rapiat ⁊ nō liberet deus animā eius. Nūquid deꝰ audiet clamorē eius cū venerit ſup eum anguſtia. Aut poterit in omni potēte delectari: ⁊ inuocare deum om̄i tempe. Docebo vos p manū dei q̄ om̄ipotens habeat: nec abſcondā. Ecce vos oēs noſti: ⁊ q̄d ſine cauſa vana loquimini? Hec ē ps hominis impij apud deū ⁊ hereditas violentorū quā ab om̄ipotēte ſuſcipient. Si multiplicati fuerint filij eius: in gladio erūt: ⁊ nepotes eiꝰ nō ſaturabunť pane. Qui reliq̄ fuerint ex eo ſepelienť in interitu ⁊ vidue illius nō plorabunt. Si cōportauerit quaſi terrā argētum: ⁊ ſicut lutum p̄parauerit veſtimēta: p̄e

parabit q̄dē ſ͛ iuſtus veſtiet̄ illis. ⁊ argentuꝫ
innocens diuidet. Edificauit ſic̄ tinea domū
ſuam: et ſicut cuſtos fecit vmbraculū. Diues
cum dormierit. nihil ſecuꝫ auferet: apiet ocu
los ſuos: ⁊ nihil inueniet. Apprehendet eum
q̄ſi aqua inopia. nocte opprimet eū tēpeſtas.
Tollet eum vēt⁹ vrēs ⁊ auferet ⁊ velut turbo
rapiet eū de loco ſuo. Et mittet ſup eum. ⁊ nō
pcet: de manu ei⁹ fugiēs fugiet. Stringet ſup
eum manus ſuas. et ſibilabit ſup illum intu/
ens locum eius. XXVIII

Habet argētum venaꝝ ſuarū p̄ncipia
⁊ auro locu⁹ ē in q̄ ↄflat̄. Ferruꝫ de
terra tollit̄. et lapis ſolutus calore in
es vertit̄. Temp⁹ poſuit tenebris ⁊ vniuerſo
rum finē ipē ↄſiderat. Lapidē q̄ꝫ caliginis et
vmbrā mortis diuidit torrēs a pplo pegrinan
te: eos quos oblit⁹ eſt pes egentis hoīs: et in=
uios. Terra de qua oriebat̄ panis. i loco ſuo
igni ſbuerſa eſt. Locus ſapphyri lapides eiuſ
⁊ glebe illi⁹ auꝝ. Semitā ignorauit auis. nec
intuit⁹ ē oculus vulturis. Nō calcauerūt eaꝫ
filij inſtitoꝝ: nec ptrāſiuit p eā leena. Ad ſilicē
ertēdit manū ſuā. ſubuertit a radicib⁹ mōtes
In petris riuos excidit: ⁊ om̄e p̄cioſuꝫ vidit
oculus ei⁹. Profunda q̄ꝫ fluuioꝝ ſcrutat⁹ eſt
⁊ abſcondita pduxit in lucē. Sapientia vero
vbi inuenit̄: ⁊ q̄s ē loc⁹ itelligētie. Neſcit hō
p̄cium ei⁹: nec inuenit̄ in t̄ra ſuauit̄ viuētiuꝫ.
Abyſſus dicit. nō eſt in me. ⁊ mare loquitur:
nō eſt mecū. Nō dabit̄ auꝝ obriſum p ea nec
appendet̄ argentū in cōmutatione ei⁹. Nō cō
feret̄ tinctis indie colorib⁹ nec lapidi ſardoni=
co p̄cioſiſſimo. vel ſapphyro. Nō adequabi/
tur ei auruꝫ vel vitrū nec cōmutabunt̄ p̄o ea
vaſa auri excelſa ⁊ eminētia. non cōmemora/
bunt̄ cōpatione ei⁹. Trahit̄ aūt ſapientia
de occultis. Nō adequabit̄ ei topazi⁹ de ethi
opia. nec tincture mūdiſſime cōponent̄. Vn
ḡ ſapiētia venit: ⁊ q̄s eſt loc⁹ intelligētie: Ab=
ſcondita eſt ab oculis oīm viuētiū: volucres
quoq̄ꝫ celi latet. Perditio ⁊ mors dixert̄. au=
rib⁹ nr̄is audiuim⁹ famā ei⁹. De⁹ intelligit vi=
am ei⁹ ⁊ ipē nouit locū illi⁹. Ipē eñ fines mū/
di intuet̄. et oīa q̄ ſub celo ſunt reſpicit. Qui
fecit ventis pond⁹. ⁊ aq̄s appendit in menſu/
ra. Qn̄ ponebat pluuijs legē: ⁊ viā pcellis ſo
nantibus: tunc vidit illā et enarrauit. et p̄pa/
rauit et inueſtigauit. et dixit hoī. Ecce timor
dn̄i ipſa eſt ſapientia. ⁊ recedere a malo intel
ligentia. XXIX

Addidit quoq̄ꝫ iob aſſumēs pabolam
ſuā. ⁊ dixit Quis mihi tribuat vt ſim
iuxta mēſes priſtinos ſm̄ dies q̄bus
de⁹ cuſtodiebat me: Qn̄ ſplendebat lucerna
ei⁹ ſup caput meū et ad lumē ei⁹ ambulabam
in tenebris. Sicut fui i dieb⁹ adoleſcētie mee
qn̄ ſecreto deus erat in tabernaculo meo. Qn̄
erat om̄ipotēs mecū et in circūitu meo pueri
mei. Qn̄ lauabā pedes meos butyro ⁊ petra
fundebat mihi riuos olei. Qn̄ pcedebam ad
portā ciuitatis. ⁊ in platea parabāt cathedrā
mihi. Videbāt me iuuenes et abſcondebant̄
⁊ ſenes aſſurgētes ſtabāt. Pricipes ceſſabāt
loq̄: ⁊ digitū ſupponebāt ori ſuo. Vocē ſuaꝫ
cohibebant duces: ⁊ lingua eoꝝ gutturi ſuo
adherebat. Auris audiēs beatificabat me. ⁊
ocul⁹ vidēs teſtimoniuꝫ reddebat mihi: eo ꝙ
liberaſſem paupem vociferantē et pupillum
cui nō eſſet adiutor. Benedictio perituri ſup
me veniebat. ⁊ cor vidue cōſolat⁹ ſum. Iuſti=
cia indutus ſum. ⁊ veſtiui me ſicut veſtimen=
to ⁊ diademate iudicio meo. Ocul⁹ fui ceco
⁊ pes claudo. Pater erā pauperū: et cauſam
quā neſciebam diligentiſſime inueſtigabam.
Cōterebā molas iniqui. et de dentib⁹ illi⁹ au/
ferebam p̄dam. Dicebāq̄ꝫ in nidulo meo mo=
riar ⁊ ſicut palma multiplicabo dies. Radix
mea apta eſt ſecus aquas. et ros morabitur i
meſſione mea. Gloria mea ſemp innouabit̄:
et arcus meus i manu mea inſtaurabit̄. Qui
me audiebāt: expectabāt ſententiaꝫ. ⁊ intenti
tacebāt ad cōſiliū meū. Verbis meis addere
nihil audebāt. et ſup illos ſtillabat eloquiuꝫ
meū. Expectabant me ſicut pluuiā. ⁊ os ſuuꝫ
apiebāt q̄ſi ad imbrē ſerotinuꝫ. Si qn̄ ridebā
ad eos nō credebāt. ⁊ lux vultus mei nō cade
bat in terrā. Si voluiſſem ire ad eos: ſedebaꝫ
prim⁹. Cūq̄ꝫ ſederē q̄ſi rex circūſtante exerci=
tu: erā tn̄ merentiū cōſolator. XXX

Nunc aūt deridēt me iuniores tempe
quoꝝ nō dignabar p̄res ponere cum
canib⁹ gregis mei. Quorū v̄tus ma/
nuū mihi erat p nihilo: ⁊ vita ipſa putabant̄
indigni. Egeſtate ⁊ fame ſteriles q̄ rodebant
in ſolitudine ſqualētes calamitate et miſeria.
Et mādebāt herbas et arborū cortices. et ra/
dix iuniperorū erat cib⁹ eorū. Qui de cōualli
bus iſta rapiētes: cuꝫ ſingula repperiſſent. ad
ea cū clamore currebant. In deſertis habita=
bant torrentiuꝫ. et in cauernis terre vel ſuper
glaream. Qui inter huiuſcemodi letabant̄: ⁊
eſſe ſub ſentib⁹ delitias cōputabant. Filij ſtul
torū et ignobiliū ⁊ in terra penit⁹ nō parētes
Nunc in eoruꝫ canticū v̄ſus ſum. et fact⁹ ſum
eis in pu̇erbiū. Abominant̄ me et longe fugi
unt a me. ⁊ faciē meaꝫ cōſpuere nō verentur.
Pharetrā eñ ſuā apuit ⁊ afflixit me. ⁊ frenū
poſuit in os meū. Ad dexteram orientis cala
mitatꝭ mee ilico ſurrexerūt. Pedes meos ſub
uerterūt: oppreſſerūt q̄ſi fluctib⁹ ſemitis ſuis
Diſſipauerūt itinera mea. inſidiati ſunt mihi

⁊

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

⁊ ꝑualuerũt: ⁊ nõ fuit ꝙ ferret auxiliũ. Quaſi
rupto muro ⁊ aꝑta ianua irruerũt ſuꝑ me: et
ad meas miſerias deuoluti ſũt. Redact⁹ ſum
i nihilũ. Abſtuliſti q̃ſi vent⁹ deſideriũ meũ et
velut nubes ꝑtranſijt ſal⁹ mea. Nũc aũt in me
metipſo marceſcit aĩa mea ⁊ poſſidẽt me dies
afflictionis. Nocte os meũ ꝑforaƭ dolorib⁹.
et q̃ me comedũt nõ dormiũt. In mltitudine
eorũ ꝯſumiƭ veſtimẽtũ meũ. et q̃ſi capitio tu=
nice ſuccinxerũt me. Compat⁹ ſum luto ⁊ aſſi
milat⁹ ſũ fauille ⁊ cineri. Clamo ad te ⁊ nõ ex=
audies me: ſto et nõ reſpicis me. Mutatus es
mihi i crudelẽ. et in duritia manus tue adũſa=
ris mihi. Eleuaſti me et q̃ſi vẽtũ ponẽs eliſi/
ſti me valde. Scio q2 morti trades me: vbi cõ
ſtituta ẽ domus oĩ viuẽti. Verũtñ non ad cõ
ſumptionẽ eorũ emittis manũ tuã et ſi corrue=
rint ipſe ſaluabis. Flebam quõdã ſuꝑ eo ꝙ af
flictus erat. et cõpatiebaƭ aĩa mea paupi. Ex
pectabam bona. ⁊ venerũt mihi mala ꝓſtola
bar lucẽ. ⁊ eruperunt tenebre. Interiora mea
efferbuerũt abſq3 vlla reqe ꝓuenerũt me dies
afflictiõis. Merẽs incedebã: ſine furore con
ſurgẽs. in turba clamabã. Fraƭ fui draconu3
et ſocius ſtrutionũ. Cutis mea denigrata eſt
ſuꝑ me. et oſſa mea aruerũt p̃ caumate. Verſa
eſt in luctũ cithara mea. et organum meu3 in
vocẽ flentium. XXXI

Pepigi fedus cũ oculis meis: vt ne co
gitarẽ q̃dẽ de ỽgine. Quã eñ ꝑtẽ ha
beret in me de⁹ deſuꝑ. ⁊ hereditatem
oĩpotẽs ď excelſis. Nũquid nõ ꝑditio ẽ iniq̃
⁊ alienatio oꝑantib⁹ iniuſticiã. Nõne ipẽ ꝯſi
derat vias meas. ⁊ cunctos greſſus meos di=
numerat? Si ambulaui in vanitate et feſtina
uit in dolo pes me⁹: appẽdat me in ſtatera iu/
ſta: ⁊ ſciat de⁹ ſimplicitatẽ meam. Si declina=
uit greſſus meus de via: ⁊ ſi ſecut⁹ ẽ ocul⁹ me
us cor meũ: ⁊ ſi in manib⁹ meis adheſit macu
la: ſerã ⁊ alius comedat. ⁊ ꝓgenies mea eradi
ceƭ. Si deceptũ eſt cor meum ſuꝑ muliere: et
ſi ad oſtiũ amici mei inſidiat⁹ ſum: ſcortũ al/
teri⁹ ſit vxor mea: ⁊ ſuꝑ illa3 incuruenƭ alij:
Hoc eñ nephas ẽ ⁊ iiq̃tas maxima ignis vſ=
q3 ad ꝑditionẽ deuorãs. ⁊ oĩa eradicãs geni=
mina. Si ꝯtempſi ſubire iudiciũ cũ ſ̃uo meo
⁊ ãncilla mea: cum diſceptarẽt aduerſum me
Quid eñ faciã cũ ſurrexerit ad iudicandum
de⁹. ⁊ cũ queſierit: q̃d rñdebo illi? Nũq̃d nõ
in vtero fecit me. q̃ ⁊ illũ oꝑat⁹ ẽ: ⁊ formauit
me in vulua vn⁹? Si negaui q̃d volebãt pau
perib⁹: ⁊ oculos vidue expectare feci. Si co/
medi buccella3 meã ſol⁹: ⁊ nõ comedit pupil=
lus ex ea. Quia ab infantia mea creuit mecu3
miſeratio. ⁊ de vẽro mr̃is mee egreſſa ẽ mecu3
Si deſpexi ꝑtereũtẽ eo q̃ nõ habuerit indu/
mentum: ⁊ abſq3 oꝑimẽto paupe3. Si nõ bñ
dixerũt mihi latera ei⁹: ⁊ de velleribus ouiũ
mearũ calefact⁹ eſt. Si leuaui ſuꝑ pupillũ ma
nũ meã etiã cũ viderẽ me in porta ſuꝑiorẽ hu
merus me⁹ a iũctura ſua cadat. ⁊ brachiũ me=
um cum ſuis oſſibus ꝯfringaƭ. Semꝑ eñ q̃ſi
tumẽtes ſuꝑ me fluctus timui deũ. ⁊ põd⁹ ei⁹
ferre nõ potui. Si putaui aurũ robur meu3: ⁊
obrizo dixi fiducia mea. Si letatus ſũ ſuꝑ mł=
tis diuitijs meis. et q2 ꝑlima reppeit manus
mea. Si vidi ſolẽ cum fulgeret: ⁊ lunã incedẽ
tem clare. ⁊ letatũ eſt in abſcõdito cor meũ. et
oſculatus ſum manu3 meã ore meo: q̃ eſt iniq̃=
tas maxima. ⁊ negatio cõtra deum altiſſimũ
Si gauiſus ſu3 ad ruinã eius: q̃ me oderat. et
exultaui q̃ inueniſſet eũ malũ. Non eñ dedi
ad peccãdu3 guttur meũ: vt expeterẽ maledi=
cens aĩam ei⁹. Si nõ dixerũt viri tabernacu/
li mei: q̃s det de carnib⁹ ei⁹ vt ſaturemur. Fo
ris nõ mãſit ꝑegrin⁹: oſtiũ meũ viatori patu=
it. Si abſcõdi q̃ſi hõ pctm̃ meũ: ⁊ celaui i ſinu
meo iniq̃tatẽ meã. Si expaui ad multitudinẽ
nimiã ⁊ deſpectio ꝓpinquoꝝ terruit me ⁊ nõ
magis tacui: nec egreſſus ſũ oſtiũ? Quis mi/
hi tribuat auditorẽ: vt deſideriũ meũ audiat
oĩpotẽs. et librũ ſcribat ipſe q̃ iudicat: vt i hu
mero meo portẽ illũ. ⁊ circũdẽ illũ q̃ſi coronã
mihi? ꝑ ſingulos grad⁹ meos ꝓnũciabo illu3
⁊ q̃ſi ꝓncipi offerã eũ. Si aduerſum me terra
mea clamat: ⁊ cũ ipſa ſulci eius deflẽt. Si fru
ctus eius comedi abſq3 pecunia: et aĩam agri
colarum eius afflixi: ꝓ frumento oriaƭ mihi
tribulus et ꝓ hordeo ſpina. XXXII

Omiſerũt aũt tres viri iſti rñdere iob
eo q̃ iuſtus ſibi videreƭ. Et irat⁹ indi
gnatus ẽ heliu fili⁹ barachel buzites
de cognatõe ram. Iratus eſt aũt adũſum iob
eo q̃ iuſtũ ſe eẽ diceret corã deo. Porro adũ=
ſu3 amicos ei⁹ idignatus ẽ eo q̃ nõ iueniſſent
rñſionẽ rõnabilẽ. ſ̃ tñmodo cõdẽnaſſent iob
Igiƭ heliu expectauit iob loquẽtẽ: eo q̃ ſeni/
ores eſſent q̃ loq̃banƭ. Cum autem vidiſſet q̃
tres rñdere nõ potuiſſent: iratus ẽ vehementƭ
Rñdẽſq3 heliu filius barachel buzites. dixit
Iunior ſu3 tpe. vos aũt antiq̃ores. Idcirco
dimiſſo capite veritus ſum vob indicare meã
ſentẽtiã. Sperabã eñ q̃ etas ꝓlixior loquere
tur. ⁊ annoꝝ multitudo doceret ſapiẽtiã. Sʒ
vt video ſpũs ẽ in hoib⁹. ⁊ iſpiratio oĩpotẽtis
dat intelligẽtiã. Nõ ſunt lõgeui ſapiẽtes. nec
ſenes intelligũt iudiciũ. Ideo dicã audite me
oſtẽdã vobis etiã ego meã ſapiẽtiã. Expecta
ui eñ ſ̃mones vr̃os: audiui prudẽtiã veſtrã
Donec diſceptemini ſ̃monib⁹ vr̃is. et donec
putabã vos aliq̃d dicere: ꝯſiderabã. Sʒ vt vi
deo nõ ẽ q̃ poſſit arguere iob. ⁊ rñdere ex vo=

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bis ſmonibus eius. Ne forte dicatis: inuenimꝰ
ſapiētiā deus proiecit eū nō homo. Nihil locu
tus ē mihi. ⁊ ego nō ſm ſmones vr̄os r̄ndebo illi. Extimuerūt. nec r̄nderūt vltra abſtule
runtq̄ a ſe eloquiuz. Qm̄ igit̄ expectaui. ⁊ nō
ſunt locuti. ſteterūt. nec r̄nderunt vltra. r̄ndebo ⁊ ego ptem meā. ⁊ oſtendā ſciētiam meam
Plenꝰ ſum em̄ ſmonibꝰ. ⁊ coartat me ſpiritꝰ
vteri mei. En vent̄ meꝰ q̄ſi muſtū abſq̄ ſpiraculo qd lagūculas nouas dirūpit. Loq̄r ⁊ reſpirabo paululū. apiam labia mea ⁊ r̄ndebo
Nō accipiam pſonam viri: et deuz hoī nō eq̄bo. Neſcio em̄ q̄ādiu ſubſiſtā: ⁊ ſi poſt modicum tollat me factoꝛ meus. XXXIII

Audi igit̄ iob eloquia mea. ⁊ oēs ſmones meos auſculta. Ecce apui os meum. loq̄t̄ lingua mea ī faucibus meis
Simplici coꝛde meo ſmones mei. ⁊ ſentētiaz
labia mea puraz loquent̄. Spūs dei fecit me.
et ſpiraculum oīpotentis viuificauit me. Si
potes r̄nde mihi. et adūſus faciē meam ꝯſiſte
Ecce et me ſicut ⁊ te fecit deꝰ. et de eodez luto
ego q̄ꝫ formatus ſum. Verūtn̄ miraculuz meum non te terreat: ⁊ eloquētia mea non ſit tibi grauis. Dixiſti ḡ in auribꝰ meis. et vocem
verboꝝ tuoꝝ audiui. Mundus ſum ego et
abſq̄ delicto: imaculatꝰ et nō eſt iniq̄tas ī me
Quia q̄relas ī me repperit ideo arbitratus eſt
me inimicū ſibi. Poſuit in neruo pedes meoſ
cuſtodiuit oēs ſemitas meas. Hoc ē ḡ in q̄ nō
es iuſtificatus. R̄ndebo tibi: q̄ maioꝛ ſit deꝰ
hoīe. Adūſus eum contēdis: q̄ non ad oīa
v̄ba r̄nderit tibi. Semel loquit̄ deus. ⁊ ſecundo idipſuz non repetit. Per ſomniū in viſione nocturna: qn̄ irruit ſopoꝛ ſup homines. et
doꝛmiunt in lectulo. Tunc apit aures viroꝝ
et erudiēs eos inſtruit diſciplina: vt auertat
hominē ab his q̄ fecit. et liberet eum de ſupbia: eruēs aīam eius a coꝛrupiōe et vitā illius vt non tranſeat in gladiū. Increpat q̄ꝫ per
doloꝛē in lectulo. ⁊ oīa oſſa eius marceſcere facit. Abominabilis ei fit ī vita ſua panis ⁊ aīe
illius cibus an̄ deſiderabilis. Tabeſcet caro
eius. ⁊ oſſa q̄ tecta fuerant nudabunt̄. Appꝛopinq̄bit coꝛrupitioni aīa eius. ⁊ vita illiꝰ moꝛtiferis. Si fuerit p̄ eo angelus loquēs vnꝰ de
milibus vt annunciet hoīs eq̄tatem: miſerebit̄ eiꝰ. et dicet. Libera eum vt non deſcēdat
in coꝛruptionē. Inueni in quo ei ppitier. Cōſumpta eſt caro eius a ſupplitijs. reuertat̄ ad
dies adoleſcētie ſue. Depcabit̄ deum et placabilis ei erit: ⁊ videbit faciē eiꝰ in iubilo. ⁊ reddet homini iuſticiam ſuā. Reſpicit homines
et dicet: Peccaui ⁊ vere deliqui. et vt eram
dignus non recepi. Liberauit aīam ſuam ne
pgeret in interituz: ſed viuens lucem videret

Ecce hec oīa opat̄ deus tribus vicibus p
ſingulos. vt reuocet animas eoꝝ a coꝛruptione ⁊ illuminet luce viuentiū. Attende iob et
audi me: ⁊ tace dū ego loquoꝛ. Si aūt habes
quid loquaris. r̄nde mihi. Loquere. Volo em̄
te apparere iuſtum. Quod ſi non habes: audi
me. tace et docebo te ſapientiā. XXXIIII

Pronuncians itaq̄ etiā heliu hec locutus eſt. Audite ſapiētes v̄ba mea
⁊ eruditi auſcultate me. Auris em̄ v̄ba pbat. ⁊ guttur eſcas guſtu dijudicat. Iudiciū eligamus nobis ⁊ int̄ nos videamꝰ q̄d
ſit melius. Quia dixit iob. iuſtus ſum: ⁊ deuſ
ſubuertit iudiciū meuz. In iudicando em̄ me
mēdaciū eſt. violenta ſagitta mea abſq̄ vllo
pctō. Quis eſt vir vt eſt iob q̄ bibit ſubſannationē quaſi aquā: q̄ gradit̄ cū opantibus iniquitatē. ⁊ ambulat cū viris impijs? Dixit em̄
Nō placebit vir deo: etiā ſi cucurrerit cuz eo
Ideo viri coꝛdati audite me. Abſit a deo impietas. ⁊ ab oīpotēte iniq̄tas. Opus enim hominis reddet ei: ⁊ iuxta vias ſinguloꝝ reſtituet eis. Vere em̄ deꝰ non ꝯdemnabit fruſtra
nec omīpotens ſubuertet iudiciū. Quem ꝯſtituit aliuz ſup terram aut quē poſuit ſuper oꝛbem quē fabꝛicatꝰ eſt. Si direxerit ad euz coꝛ
ſuuz ſpūm illius ⁊ flatuz ad ſe trahet. Deficiet oīs caro ſimul ⁊ homo in cinerē reuertetur. Si habes ḡ intellectū audi qd dicit̄: ⁊ auſculta vocem eloquij mei. Nunquid qui non
amat iudiciū ſanari pōt? Et quō tu eum q̄ iuſtus eſt in tm̄ cōdemnas? Qui dicit regi apoſtata. qui vocat duces impios. Qui nō accipit pſonas pncipū. nec cognouit tyrannū cū
diſceptaret cōtra paupem. Opꝰ em̄ manuuz
eius ſunt vniuerſi. Subito moꝛient̄ et in media nocte turbabunt̄ ppl̄i. et ptrāſibūt ⁊ auferent violentū abſq̄ manu. Oculi eius ſup vias hominū: ⁊ omēs greſſus eoꝝ conſiderat.
Nō ſunt tenebꝛe. ⁊ nō ē vmbꝛa moꝛtis: vt abſcondant̄ ibi qui opant̄ iniquitatē. Neq̄ em̄
vltra in hominis poteſtate ē. vt veniat ad deum in iudiciū. Conteret multos innumerabiles et ſtare faciet alios p̄ eis. Nouit em̄ opera eoꝝ. ⁊ idcirco inducet noctē. ⁊ conterent̄.
Quaſi impios pcuſſit eos in loco videntium
Qui q̄ſi de induſtria receſſerūt ab eo. et omēs
vias eiꝰ intelligere noluerūt. vt peruenire facerent ad eum clamoꝛē egeni. et audiret vocem
paupum. Ipo em̄ cōcedēte pacē: q̄s eſt q̄ cōdēnet? Et quo abſconderit vultū: quis eſt q̄
contemplet̄ eū? Et ſuper gentes et ſuper omnes homines. Qui regnare facit hominē hypocritaz. ppter peccata ppl̄i. Quia ergo ego
locutꝰ ſum ad deū: te quoq̄ nō phibebo. Si
erraui: tu doce me. Si iniquitatē locutus ſuz

vltra nõ addã: Nunq̇d a te deus expetit eam
qꝛ diſplicuit tibi? Tu em̃ cepiſti loqui: et non
ego. Q̇ ſi quid noſti meli⁹. loquere? Viri itel/
ligentes loquant̃ mihi. ⁊ vir ſapiens audiat
me. Job aũt ſtulte locut⁹ eſt. ⁊ verba illi⁹ non
ſonant diſciplinã. Pater mi: pbet̃ iob vſq̧
ad finẽ. Ne deſinas ab hoie iniq̇tatis: q̇ addi
dit ſup pctã ſua blaſphemiã. Inter nos inte/
rim cõſtringat̃. ⁊ tunc ad iudiciũ puocet ſer
monibus ſuis deum. XXXV

Igit̃ heliu hec rurſum locut⁹ ẽ. Nun/
quid equa videt̃ tibi tua cogitatio:
vt diceres iuſtioꝛ deo ſuz. Dixiſti em̃.
Nõ tibi placet q̄d rectũ eſt: vel quid tibi pde-
rit ſi ego peccauero. Itaq̧ ego r̃ndebo ſmõi-
bus tuis. ⁊ amicis tuis tecũ. Suſpice celuz ⁊
intuere. ⁊ contẽplare ethera q̄ altioꝛ te ſit. Si
peccaueris quid ei noceb̃. Et ſi multiplicate
fuerint iniq̇tates tue: q̇d facies ↄtra eũ. Por/
ro ſi iuſte egeris q̇d donabis ei: aut q̇d de ma
nu tua accipiet? Homini q̇ ſi͛lis tui ẽ nocebit i
pietas tua ⁊ filiũ hoĩs adiuuabit iuſticia tua
Propt̃ multitudinẽ calũniatoꝝ clamabunt
⁊ eiulabunt ppter vim brachĳ tyrannoꝛum.
Et nõ dixit vbi eſt deus qui fecit me. q̇ dedit
carmina in nocte. Qui docet nos ſup iumẽta
terre: ⁊ ſup volucres celi erudit nos. Ibi cla/
mabũt ⁊ nõ exaudiet ppter ſupbiam maloꝝ
Nõ ergo fruſtra audiet de⁹ et om̃ipotẽs cau
ſas ſinguloꝝ intuebit̃. Etiã cuz dixeris. non
ↄſiderat: iudicare corã illo ⁊ expecta eũ. Nũc
em̃ nõ infert furorẽ ſuuz: nec vlciſcit̃ ſcel⁹ val-
de. Ergo iob fruſtra apit os ſuum. ⁊ abſq̧ ſci
entia v̄ba multiplicat. XXXVI

Addens q̧ heliu hec locut⁹ ẽ. Suſtie
me paululũ. ⁊ indicabo tibi. Adhuc
em̃ habeo q̄d p deo loquar. Repetaz
ſcientiã meã a pncipio ⁊ opatorẽ meũ pbabo
iuſtũ. Vere em̃ abſq̧ mendacio ſmões mei:
⁊ pfecta ſcientia pbabit̃ tibi. De⁹ potẽtes nõ
abĳcit cũ ipſe ſit potẽs. ſ3 nõ ſaluat impios. et
iudiciuz paupib⁹ tribuit. Non aufert a iuſto
oculos ſuos. ⁊ reges in ſolio collocat in ppe-
tuuz et illic erigunt̃. Et ſi fuerint in catenis et
vinciant̃ funib⁹ pauptatis indicabit eis opa
eoꝝ et ſcelera eoꝝ: qꝛ violenti fuerũt. Reue-
labit q̧ aurẽ eoꝝ vt coꝛripiat. ⁊ loq̇tur vt re-
uertant̃ ab iniq̇tate. Si audierint et obſerua-
uerint cõplebunt dies ſuos in bono. ⁊ annos
ſuos in gloria. Si autez nõ audierint: tranſi-
bunt p gladiũ. ⁊ cõſument̃ i ſtulticia. Simu-
latoꝛes et callidi puocant irã dei. neq̧ clama
bunt cum vincti fuerint. Morient̃ in tempe-
ſtate anima eoꝝ. ⁊ vita eoꝝ int̃ effeminatos
Eripiet de anguſtia ſua paupem et reuelabit
in tribulatione aurẽ eius. Igit̃ ſaluabit te de

oꝛe anguſto latiſſime ⁊ nõ habente fundamẽ
tum ſubter ſe. Requies aũt mẽſe tue erit ple/
na pinguedie. Cauſa tua quaſi impĳ iudica/
ta eſt: cauſam iudiciũq̧ recipies. Nõ te ergo
ſupet ira vt aliquẽ oppꝛimas: nec multitudo
donoꝝ inclinet te. Depone magnitudinẽ tu
am abſq̧ tribulatione ⁊ om̃es robuſtos forti-
tudie. Ne ptrahas noctẽ. vt aſcendant popu
li pꝛo eis. Caue ne declines ad iniquitatem.
Hanc em̃ cepiſti ſeq̇ poſt miſeriã. Ecce de⁹ ex
celſus in fortitudine ſua ⁊ null⁹ ei ſi͛lis in legiſ-
latoribus. Quis poterit ſcrutari vias eius.
aut quis audet ei dicere. opatus es iniquita-
tem? Memẽto q̄ ignores opus eius de quo
cecinerunt viri. Om̃es homines vident euz.
vnuſquiſq̧ intuet̃ pcul. Ecce deus magnus
vincẽs ſciẽtiã nr̃am. Numerus annoꝝ eius
ineſtimabilis. Qui aufert ſtillas pluuie: et ef-
fundit imbꝛes ad inſtar gurgitũ qui de nubi-
bus fluũt: que ptexunt cũcte deſup. Si volu
erit extendere nubes q̄ſi tentoriũ ſuum. et ful/
gurare lumine ſuo deſup: cardines q̧ maris
opiet. Per hec em̃ iudicat pplos. ⁊ dat eſcas
multis moꝛtalibus. In manibus abſcondit
lucẽ. et p̄cipit ei vt rurſus adueniat. Annũci
at de ea amico ſuo q̄ poſſeſſio ei⁹ ſit: ⁊ ad eaz
poſſit aſcendere. XXXVII

Super hoc expauit coꝛ meũ. ⁊ emotũ
eſt de loco ſuo. Audiet auditionez in
terroꝛe vocis ei⁹ et ſonũ de oꝛe illius
pcedentẽ. Subter om̃es celos ipſe cõſiderat.
⁊ lumẽ illi⁹ ſup terminos terre. Poſt eũ rugi
et ſonit⁹: tonabit voce magnitudis ſue: ⁊ non
inueſtigabit̃ cũ audita fuerit vox ei⁹. Tona-
bit de⁹ in voce ſua mirabiliter. q̇ facit magna
⁊ inſcrutabilia. Qui p̄cipit niui vt deſcendat
in terrã. ⁊ hyemis pluuĳs ⁊ imbꝛi foꝛtitudis
ſue. Qui in manu omniũ hoim ſignat: vt no/
uerint ſinguli opa ſua. Ingredict̃ beſtia lati/
bulũ ſuũ et in antro ſuo moꝛabit̃. Ab interio-
ribus egrediet̃ tempeſtas. ⁊ ab arcturo frig⁹
flante deo ↄcreſcit gelu: ⁊ rurſuz latiſſime fun-
dunt̃ aque. Frumẽtũ deſiderat nubes et nu/
bes ſpargũt lumẽ ſuũ. Que luſtrãt cũcta per
circũitũ quocũq̧ eas voluntas gubernantis
duxerit ad om̃e q̄d p̄cepit illis ſup faciẽ oꝛbis
terrarũ. ſiue in vna tribu. ſiue in t̃ra ſua. ſiue i
quocũq̧ loco miſericoꝛdie ſue eas iuſſerit in/
ueniri. Auſculta hec iob: ſta ⁊ cõſidera mira-
bilia dei. Nũquid ſcis qñ p̄cepit de⁹ pluuĳs
vt oſtẽderẽt lucẽ nubiũ ei⁹? Nũquid noſti ſe-
mitas nubiũ magnas. ⁊ pfectas ſciẽtias? Nõ
ne veſtimẽta tua calida ſunt cuz pflata fuerit
terra auſtro? Tu foꝛſitan cuz eo fabricat⁹ es
celos. qui ſolidiſſimi q̄ſi ere fuſi ſunt. Oſtẽde
nobis q̇d dicam⁹ illi? Nos q̧ppe inuoluimur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tenebris. Quis narrabit ei q̄ loquor? Etiā ſi
locut⁹ fuerit. hō deuorabitur. at nūc non vidēt
lucē. Subito aer cogetur in nubes. et vent⁹ trā
ſiens fugabit eas. Ab aq̄lone aurū venit: et a
deo formidoloſa laudatio. Digne eū iuenire
nō poſſumus. Magnus fortitudine et iudi/
cio ⁊ iuſticia. ⁊ enarrari non pōt. Ideo time=
bunt eū viri ⁊ nō audebūt ꝯtēplari oēs q̄ ſibi
videntur eſſe ſapiētes. XXXVIII

Reſpondens autē dñs iob de turbine:
dixit. Quis ē iſte inuoluens ſententi=
as ſmonib⁹ imperitis? Accinge ſicut
vir lumbos tuos: interrogabo te. ⁊ rñde mi=
hi. Ubi eras qñ ponebam fundamenta terre.
Indica mihi ſi habes intelligētiā. Quis po=
ſuit menſuras eius: ſi noſti. vel q̄s tetendit ſu=
per eam lineam. Sup quo baſes illius ſolida
te ſūt? Aut q̄s dimiſit lapidem angularē eius
cū me laudarent ſimul aſtra matutina. ⁊ iubi
larent oēs filij dei? Quis concluſit oſtijs ma=
re qñ erumpebat q̄ſi de vulua procedens cū
ponerem nubem veſtimentū ei⁹ ⁊ caligine illō
q̄ſi pannis infantie obuoluerem? Circūdedi
illud terminis meis. ⁊ poſui vectē ⁊ oſtia. et
dixi. Uſq; huc venies. ⁊ nō pcedes amplius
⁊ hic confringes tumētes fluctus tuos. Nū=
quid poſt ortū tuū pcepiſti diluculo. et oſten
diſti auroꝛe locū ſuū. et tenuiſti cōcutiens ex=
trema terre. excuſſiſti impios ex ea. Reſtitue
tur vt lutū ſignaculū. et ſtabit ſicut veſtimen
tum. Auferetur ab impijs lux ſua. ⁊ brachiū ex
celſū ꝯfringetur. Nūq̄d ingreſſus es pfundū
maris ⁊ in nouiſſimis abyſſi deambulaſti? Nū
q̄d aperte ſunt tibi porte mortis. ⁊ oſtia tene=
broſa vidiſti? Nūq̄d conſideraſti latitudinē
terre? Indica mihi ſi noſti oīa in q̄ via lux
habitet ⁊ tenebrarū q̄s loc⁹ ſit: vt ducas vnū
quodq; ad terminos ſuos. ⁊ intelligas ſemi=
tas domus eius. Sciebas tunc q̄ naſcitur⁹
eſſes. ⁊ numerū dierū tuorū noueras? Nūq̄d
ingreſſus es theſauros niuis. aut theſauros
grādinis aſpexiſti. que pparaui in temp⁹ ho=
ſtis. in diem pugne ⁊ belli? Per quam viam
ſpargitur lux diuiditur eſtus ſup terrā. Quis de=
dit vehemētiſſimo imbri curſum. ⁊ viā ſonā
tis tonitrui. vt plueret ſup terram abſq; hoīe
in deſerto vbi null⁹ mortaliū cōmoratur vt im=
pleret inuiam ⁊ deſolatā. ⁊ pduceret herbas
virētes? Quis eſt pluuie pater: vel q̄s genuit
ſtillas roris? De cui⁹ vtero egreſſa eſt glaci=
es. ⁊ gelu de celo q̄s genuit? In ſilitudinē la
pidis aq̄ durantur ⁊ ſuperficies abyſſi ꝯſtringi
tur. Nūq̄d coniungere valebis micantes ſtel
las pliades aut gyrū arcturi poteris diſſipa=
re? Nūq̄d pducis luciferū in tempore ſuo. et
veſperū ſup filios terre conſurgere facis. Nun=
quid noſti ordinē celi. ⁊ pones rationē ei⁹ in
terra. Nūquid eleuabis in nebula vocē tuā.
⁊ impet⁹ aq̄rū operiet te? Nūq̄d mittes fulgu
ra ⁊ ibunt: ⁊ reuertentia dicent tibi aſſumus?
Quis poſuit in viſcerib⁹ hominis ſapientiā
vel q̄s dedit gallo intelligentiam? Quis enar
rabit celorū rationē ⁊ concentū celi q̄s dormi=
re faciet? Qñ fundabatur puluis in terra ⁊ gle=
be compingebantur. Nūq̄d capies leene pdā
⁊ aīam catulorū ei⁹ implebis: qñ cubant i an=
tris. ⁊ in ſpecub⁹ inſidiantur? Quis pparat coꝛ
uo eſcā ſuā: qñ pulli ei⁹ clamant ad deū vagiē
tes eo q̄ nō habeāt cibos. XXXIX

Unq̄d noſti tps part⁹ ibicū in petris.
vel pturientes ceruas obſeruaſti. Di
numeraſti mēſes cōcept⁹ earū. ⁊ ſciſti
temp⁹ ptus earū? Incuruantur ad fetū ⁊ pari=
unt. et rugitus emittūt. Separantur filij earū et
pgūt ad paſtū: egrediūtur ⁊ non reuertentur ad
eas. Quis dimiſit onagrū liberum ⁊ vincula
eius quis ſoluit? Cui dedi in ſolitudine do/
mum ⁊ tabnaculū ei⁹ in terra ſalſuginis? Cō=
temnit m̄ltitudinē ciuitatis. clamorē exactoris
nō audit. Circūſpicit montes paſcue ſue. ⁊ vi
rentia queq; pquirit. Nūquid volet rhinoce
ros ſuire tibi. aut morabitur ad preſepe tuum?
Nūquid alligabis rhinocerotā ad arandum
loro tuo. aut cōfringet glebas valliū poſt te?
Nūquid fiduciā habebis in magna fortitudi
ne eius. ⁊ derelinques ei labores tuos. Nun=
quid credes illi qm ſementē reddat tibi ⁊ are=
am tuā cōgreget? Penna ſtrutionis ſimilis ē
pennis herodij ⁊ accipitris. Qñ derelinquit
oua ſua in terra tu forſitan in puluere calefa/
cies ea? Obliuiſcitur q̄ pes cōculcet ea. aut be=
ſtia agri conterat. Duratur ad filios ſuos qua=
ſi non ſint ſui: fruſtra laborauit nullo timore
cogente. Priuauit eñ eā deus ſapientia nec
dedit illi intelligentiā. Cū temp⁹ fuerit in al/
tum alas erigit: deridet equū et aſcenſorē ei⁹.
Nūquid pbebis equo fortitudinē: aut circū=
dabis collo ei⁹ hinnitū? Nunq̄d ſuſcitab eū
quaſi locuſtas. Gloria nariū eius terror. ter=
ram vngula fodit. Exultat audacter: i occur
ſum pgit armatis. Cōtemnit pauorē: nec ce=
dit gladio. Sup ipſū ſonabit pharetra. vibra=
bit haſta ⁊ clypeus. Feruēs ⁊ fremēs ſorbet
terrā: nec reputat tube ſonare clāgorem. Ubi
audierit buccinā. dicit vah pcul odoratur bel/
lum exhortationē ducū. ⁊ vlulatū exercitus
Nūquid p ſapientiā tuā plumeſcit accipiter
expandēs alas ſuas ad auſtrū? Nunquid ad
pceptū tuū eleuabitur aquila. et in arduis po=
net nidū ſuū. In petris manet. in prerupti ſi/
licib⁹ cōmoratur. atq; in acceſſis rupib⁹. Inde
contemplatur eſcam. ⁊ de longe oculi eius pro/

ſpiciunt. Pulli eiꝰ lambunt ſanguinē: et vbicunqꝫ cadauer fuerit ſtatim adeſt. Et adiecit dn̄s. ⁊ locutꝰ eſt ad iob. Nūquid qui contendit cum deo tam facile conquieſcit? Utiqꝫ q̄ arguit deum debet ⁊ reſpondere ei. Reſpondens aūt iob domino. dixit. Quid leuiter locutus ſum reſpondere quid poſſum? Manū meam ponam ſuper os meum. Unum locutꝰ ſum. quod vtinam non dixiſſem. ⁊ alterum q̄bus vltra nō addā.

XL

Reſpōdēs aūt dn̄s iob de turbine. dixit. Accinge ſicut vir lumbos tuos: interrogabo te ⁊ indica mihi. Nūquid irritum facies iudiciū meū ⁊ condemnabis me vt iuſtificeris? Et ſi habes brachiū ſicut deꝰ ⁊ voce ſimili tonas: circūda tibi decorem ⁊ in ſublime erigere. et eſto glorioſus. ⁊ ſpecioſis induere veſtibus. Diſpge ſupbos in furore tuo. ⁊ cōfunde eos. ⁊ reſpiciēs oēm arrogantem hūilia. Reſpice cūctos ſupbos ⁊ cōfunde eos ⁊ cōtere ipios i loco ſuo. Abſcōde eos in puluere ſimul: ⁊ facies eoꝝ demerge in foueam. ⁊ ego confitebor ꝙ ſaluare te poſſit dextera tua. Ecce behemoth quē feci tecum: fenū quaſi bos comedet. Fortitudo eiꝰ in lumbis eius: ⁊ virtus illius in vmbilico ventris eius. Stringit caudam ſuam quaſi cedrum nerui teſticulorū eius pplexi ſunt. Oſſa eius velut fiſtule eris: cartilago illius q̄ſi lamine ferree. Ipe eſt pncipiū viaꝝ dei. Qui fecit eū applicabit gladiuz eius: huic montes herbas ferunt. Oīes beſtie agri ludent ibi ſub vmbra dormit in ſecreto calami in locis humentibus. Protegunt vmbre vmbrā eius circundabunt eum ſalices torrentis. Ecce abſorbebit fluuium. ⁊ nō mirabiť. ⁊ habet fiduciā ꝙ influat iordanis in os eius. In oculis eiꝰ quaſi hamo capiet eum. ⁊ in ſudibus pforabit nares eius. An extrahere poteris leuiathan hamo. ⁊ fune ligabis linguā eius? Nūquid pones circulū in naribus eius. aut armilla pforabis maxillam eius. Nunquid multiplicabit ad te pces aut loqueť tibi mollia? Nunq̄d feriet tecū pactū ⁊ accipies eum ſeruū ſempiternum? Nūq̄d illudes ei q̄ſi aui: aut ligabis eum ancillis tuis? Cōcidēt eū amici: diuidēt illum negociatores. Nūquid implebis ſagenas pelle eius. ⁊ gurguſtiū piſciū capite illiꝰ Pones ſuper eū manū tuā. Memēto belli. Nec vltra addas loq̄. Ecce ſpes eiꝰ fruſtrabitur eū: ⁊ vidētibꝰ cūctis pcipitabiť.

XLI

Non q̄ſi crudelis ſuſcitabo euz. Quis enim reſiſtere poteſt vultui meo et q̄s ante dedit mihi vt reddam ei? Omīa que ſub celo ſunt mea ſunt. Nō parcā ei verbis potentibus. ⁊ ad deprecādum compoſitis. Quis reuelabit faciē indumenti eius: et in mediuz oris eius q̄s intrabit? Portas vultus eius q̄s aperiet? Per gyrum dētiuz eius formido corpus illius quaſi ſcuta fuſilia compactum ſquamis ſe pmētibus. Una vni coniungiť: ⁊ ne ſpiraculuz quidem incedit p eas. Una alteri adherebit et tenentes ſe nequaq̄ ſepabunť. Sternutatio eius ſplendor ignis. ⁊ oculi eius vt palpebre diluculi. De ore eius lampades procedunt ſicut tede ignis accenſe: de naribus eiꝰ procedit fumus ſicut olle ſuccenſe atqꝫ feruentis. Halitus eius prunas ardere facit. ⁊ flamma de ore eius egredit. In collo eius morabiť fortitudo. et faciem eius precedit egeſtas. Mēbra carniū eius coherētia ſibi. Mittet contra eum fulmina. ⁊ ad locum alium non ferentur. Cor eius indurabiť tanq̄ lapis: ⁊ ſtringeť quaſi malleatoris incꝰ. Cum ſublatus fuerit. timebunt angeli: et territi purgabunť. Cum apprehēderit eū gladiꝰ ſubſiſtere non poterit neqꝫ haſta neqꝫ torax. Reputabit enī quaſi palleas ferrum: ⁊ quaſi lignum putridum es. Non fugabit eum vir ſagittarius: in ſtipulam verſi ſunt ei lapides funde. Quaſi ſtipulā eſtimabit malleuz ⁊ deridebit vibrantem haſtam. Sub ipſo erunt radij ſolis. ⁊ ſternet ſibi aurum quaſi lutum. Ferueſcere faciet q̄ſi ollam pfundum maris ⁊ ponet quaſi cum vnguenta bulliunt. Poſt eum lucebit ſemita. eſtimabit abyſſum quaſi ſeneſcentem. Non eſt ſuper terraz poteſtas q̄ comparetur ei. qui factus eſt vt nullum timeret. Oīe ſublime videt. ipe eſt rex ſup vniuerſos filios ſupbie.

XLII

Reſpōdens autez iob domino: dixit. Scio quia omnia potes. ⁊ nulla te latet cogitatio. Quis ē iſte qui celat cōſilium abſqꝫ ſcientia? Ideo inſipienter locutꝰ ſum: ⁊ que vltra modum excedunt ſcientiam meam. Audi ⁊ ego loquar. interrogabo te: et reſponde mihi. Auditu auris audiui te. nunc aūt oculus meus videt te. Idcirco ipe me reprehendo: ⁊ ago penitentiā in fauilla et cinere. Poſtq̄ aūt locutus eſt dominꝰ verba hec ad iob dixit ad eliphaz themanitem. Iratus eſt furor meus in te et in duos amicos tuos: quoniam non eſtis locuti coram me rectuz ſicut ſeruus meus iob. Sumite ergo vobis ſeptem tauros ⁊ ſeptem arietes. et ite ad ſeruū meum iob. ⁊ offerte holocauſtum pro vobis Iob aūt ſeruus meus orabit pro vobis. faciem eius ſuſcipiam. vt non vobis imputetur ſtulticia. Neqꝫ enī locuti eſtis coram me rectum ſicut ſeruus meus iob. Abierunt ergo eliphaz themanites et baldath ſuites et ſophar naamathites. ⁊ fecerūt ſicut locutꝰ fue

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

rat dominus ad eos. ⁊ ſuſcepit dominus faci
em iob. Dominus quoqꝫ cõuerſus eſt ad pe-
nitentiã iob. cum oraret ille pro amicis ſuis.
Et addidit dominꝰ oĩa quecũqꝫ fuerãt iob
duplicia. Venerũt autem ad eum omnes fra
tres ſui ⁊ vniuerſe ſorores ſue ⁊ cũcti qui no/
uerant eum prius. et comederunt cum eo pa-
nem in domo eius. Et mouerũt ſuper eum ca-
put ⁊ conſolati ſunt eum ſuper omni malo ꝗ
intulerat dominꝰ ſuper eũ: ⁊ dederũt ei vnuſ/
quiſqꝫ ouem vnam ⁊ inaurem auream vnã
Dominꝰ autẽ bñdixit nouiſſimis iob magis
q̃ꝫ principio eius. Et facta ſunt ei quatuorde
cim milia ouium. ⁊ ſex milia camelorũ ⁊ mil
le iuga boũ. ⁊ mille aſine. ⁊ fuerũt ei ſeptẽ filij
⁊ tres filie. Et vocauit nomẽ vniꝰ diẽ ⁊ nomẽ
ſecunde caſſia. ⁊ nomẽ tertie cornuſtibij. Nõ
ſũt autem inuẽte mulieres ſpecioſe ſicᷣ filie iob
in vniuerſa terra. Deditqꝫ eis pater ſuꝰ here-
ditatem inter fratres earũ. Vixit autem iob
poſt flagella hec. centũ quadraginta annis. ⁊
vidit filios ſuos ⁊ filios filiorũ ſuorũ vſqꝫ ad
quartã generationẽ. ⁊ mortuꝰ eſt ſenex ⁊ ple/
nus dierum.

Explicit liber iob. Incipit plogꝰ beati
Hieronymi p̄ſbyteri in pſalterium.

p Salteriũ rome dudũ poſitus
emendarã: ⁊ iuxta ſeptuagin
ta interp̄tes. licet curſim: ma-
gna tñ ex pte correxeraz. Qꝺ
quia rurſum videtis o paula
⁊ euſtochiũ ſcriptorũ vitio
deprauatũ. pluſqꝫ antiquũ errorẽ q̃ꝫ nouam
mẽdationẽ valere. me cogitis vt veluti q̃dã
nouali. ſciſſum iã aruũ excerceã. ⁊ obliq̃s ſulcꝭ
renaſcẽtes ſpinas eradicẽ. equũ eſſe dicentes.
vt ꝗ crebro male pullulat. crebriꝰ ſuccidatᷣ.
Vñ cõſueta p̄fatione cõmoneo. tam vos qui
bus forte labor iſte deſudat q̃ꝫ eos q̃ exempla
ria iſtiuſmodi habere voluerũt. vt que dili/
genter emendaui. cũ cura ⁊ diligentia trãſcri-
bantᷣ. Notet ſibi vnuſq̃ſqꝫ vel iacentem lineã
vel radiantia ſigna. id eſt. obelos. vel aſteri/
cos. ⁊ vbicunqꝫ viderit virgulam p̄cedentẽ.
ab ea vſqꝫ ad duo puncta que impreſſimus.
ſciat in ſeptuaginta tranſlatoribꝰ plus haberi
vbi autem perſpexerit ſtelle ſimilitudinem. ꝺ
hebreis voluminibus additum nouerit eque
vſqꝫ ad duo pũcta. iuxta theodotionis dũta
xat editionẽ. q̃ ſimplicitate ſermonis a ſeptu-
aginta interp̄tibus non diſcordat. Hec ergo ⁊
vobis ⁊ ſtudioſo cuiqꝫ feciſſe me ſciens. non
ambigo multos fore. qui vel inuidia vel ſup/
cilio malint cõtemnere videri preclara q̃ꝫ di/
ſcere. et de turbulẽto magis riuo q̃ꝫ de puriſſi
mo fonte potare.

Explicit plogꝰ. Incipit liber Hymnorum.
vel ſoliloquiorũ. Pſalmus dauid I

b Eatus vir
q̃ nõ abijt in ꝯſilio ĩpioꝝ
⁊ in via pctõꝝ nõ ſtetit:
⁊ in cathedra peſtilẽtie
ñ ſedit. Sꝫ ĩ lege dñi vo
luntas eius. ⁊ ĩ lege eiꝰ
meditabitᷣ die ac nocte.
Et erit tanq̃ꝫ lignũ ꝗ plãtatũ ẽ ſecꝰ decurſus
aquarũ: ꝗ fructũ ſuũ dabit in tp̄e ſuo. Et fo
liũ eiꝰ nõ defluet: ⁊ oĩa quecũqꝫ faciet p̄ſpera-
buntᷣ. Nõ ſic impij nõ ſic: ſꝫ tanq̃ꝫ puluis quẽ
p̄ijcit ventꝰ a facie terre. Ideo non reſurgũt
impij in iudicio: neqꝫ pctõres in ꝯſilio iuſtoꝝ
Qm̃ nouit dñs viã iuſtorũ ⁊ iter impioꝝ per-
ibit. Pſalmus dauid. II

Q Vare fremuerũt gentes. ⁊ p̄pl̃i medi-
tati ſunt inania. Aſtiterũt reges ter-
re. ⁊ p̄ncipes cõuenerũt in vnũ: adũ-
ſus dñm ⁊ aduerſus chriſtũ eius. Dirũpamꝰ
vincula eorũ. ⁊ p̄ijciamꝰ a nob iugũ ipſorũ.
Qui habitat in celis irridebit eos. ⁊ dñs ſub-
ſannabit eos. Tũc loquetᷣ ad eos in ira ſua et
in furore ſuo cõturbabit eos. Ego aũt conſti-
tutꝰ ſum rex ab eo ſup ſyon montẽ ſcm̃ eius:
p̄dicans p̄ceptũ eiꝰ. Dñs dixit ad me filiꝰ me
us es tu. ego hodie genui te. Poſtula a me et
dabo tibi gẽtes hereditatẽ tuã et poſſeſſionẽ
tuã terminos terre. Reges eos in virga fer-
rea. ⁊ tanq̃ꝫ vas figuli cõfringes eos. Et nũc
reges intelligite. erudimi q̃ iudicatꝭ trã. Ser-
uite dño in timore. ⁊ exultate ei cũ tremore.
Apprehẽdite diſciplinã: ne qñ iraſcatᷣ dñs ⁊
pereatꝭ de via iuſta. Cum exarſerit ĩ breui ira
eiꝰ. bti oẽs q̃ ꝯfidũt in eo. Pſalmꝰ dauid
cũ fugeret a facie abſalon filij ſui. III

D Omine q̃d m̃ltiplicati ſũt q̃ tribulãt
me: m̃lti ĩſurgũt adũſũ me. Multi di-
cũt aĩe mee. nõ ẽ ſalꝰ ipĩ ĩ deo eiꝰ. Tu
aũt dñe ſuſceptor meꝰ es. glĩa mea ⁊ exaltans
caput meũ. Voce mea ad dñm clamaui. ⁊ ex
audiuit me de monte ſancto ſuo. Ego dormi-
ui ⁊ ſoporatꝰ ſum: ⁊ exurrexi qꝛ dñs ſuſcepit
me. Nõ timebo milia p̄pl̃i circũdantꝭ me exur
ge domine. ſaluum me fac deus meꝰ. Quoni
am tu percuſſiſti omnes aduerſantes mihi ſi-
ne cauſa: dentes peccatorũ contriuiſti. Do-
mini eſt ſalus. ⁊ ſuper populum tuum benedi
ctio tua. In finẽ in carminibꝰ. pſ̃ dauid.

C Vm inuocarem ex- IIII
audiuit me deus iuſticie mee: in tri-
bulatione dilataſti mihi. Miſerere
mei: ⁊ exaudi orationẽ meã. Filij hominũ vſ-
qꝫ quo graui corde: vt quid diligitis vani-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf